

*МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку
півдня України*

*Матеріали
науково-практичної конференції студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2019 року
Секція
«Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»*

Мелітополь - 2019

Зміст

АСТАНІН І.Є. ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: СТРУКТУРА ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	4
БОРОДАЙ М.С. ТЕОРЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОКАЗНИКА ВВП	6
БУЛАСВА В.Є. ТЕНДЕНЦІЇ ТА МЕХАНІЗМ ПРОТИДІЇ ВТЕЧІ КАПІТАЛУ З УКРАЇНИ	8
ВИСОЧИН М.О. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	10
ВОЗНЮК Ю.Є. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОБОТИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОМУ «ІМПЕРІЯ» ФОП «СЕРЕДА Ю.А.» ПРИАЗОВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ)	12
ГРИШКО Р.С. ДЖЕРЕЛА ТА ОБМЕЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ В ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	15
ЖУКОВА Є.Д. СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ	17
ЗІНЧЕНКО В.В. ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ ПОСЛУГАМИ В УКРАЇНІ	19
ЗІНЯК О. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО КОНСАЛТИНГУ	20
ІВАНОВ Д.В. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ КАПІТАЛУ	22
КЛІМОВА А.О. РОЗВИТОК ІСТОРИЧНОЇ ШКОЛИ В НІМЕЧЧИНІ	24
КЛІМОВА А.О. НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ У ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ	26
КРАВЧЕНКО М.О. СТРУКТУРА ДЕРЖАВНОГО БОРГУ: МАКРОЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ	29
КРИВОШЕЙ А.Є. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ТУРИСТИЧНОМУ АГЕНТСТВІ «НАВКОЛО СВІТУ»	31
КРИВЦУН Є.В. СПЕЦИФІКА МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ	33
ЛОБОДА В.С. ВПЛИВ НЕТАРИФНИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ УКРАЇНИ	34
МАЗУРОВА І.В. РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	35
МАЛАХОВ А. О. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ТАРГЕТУВАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	38
МАНІЛО А. О. ГЕНДЕРНА СПЕЦИФІКА ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	39
МІЩЕНКО М.І. ЕКСПОРТ ТА ІМПОРТ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ	41
КОНЧА К.А. ВИДИ ЛІКУВАЛЬНИХ ГРЯЗЕЙ	43
ОВЕСКОВ О.В. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ НА ПРИКЛАДІ ТУРИСТИЧНОЇ ФІРМИ «БРАВО ТУР»	45
ОСТРОВЕРХОВ В.А. ГРОШОВИЙ РИНОК ТА ПРОБЛЕМИ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ	47
ПАНЧЕНКО П.І. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЖИТТЄВОГО РІВНЯ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ	49
ПЛЯСЕЦЬКА В. БУРЖУАЗНІ РЕВОЛЮЦІЇ У ЄВРОПІ ТА ЇХ ЕКОНОМІЧНІ ПРИЧИНИ	51
РОРОВІСН S. V. THE GENERATIONS THEORY AND THE ADVERTISING IMPACT ON CONSUMER	53
СКРЕБЕЙКО С. П. АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	54

СМЕЛЯНСЬКИЙ Д. А. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	55
СНУРНІЦИНА А.О. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ БЕЗРОБІТТЯ	56
СОЗАНСЬКИЙ Р.І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНФЛЯЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ	57
ТКАЧУК Ю. М. СПРИЙНЯТТЯ РЕКЛАМИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ТА ІНШИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСАХ ПРЕДСТАВНИКАМИ ПОКОЛІННЯ Z	59
ТРУСОВА А.О. КУЛЬТУРНІ ПАМ'ЯТКИ РІДНОГО КРАЮ МЕЛІТОПОЛЬЩИНИ	60
УТЬЄВА Д.М. АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	62
ФІРСОВА О. М. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ	63
ХИТРОВ А. О. ОБМЕЖЕННЯ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ	65
ХОМА А. ПРИЧИНИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ	66
ЦЕНОВ М.О. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ БОЛГАРІЇ	68
ЦИНЦОВСЬКА Т.О. ОПОДАТКУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	70
ЧУКІНА К. Ю. СТРУКТУРНО – ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРЯМОГО ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНУ	72
ЧУЧМАН Ю.Ю. СПЕЦИФІКА ЗАСТОСУВАННЯ КІЛЬКІСНИХ ІНСТРУМЕНТІВ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	75
ШЕРЕМЕТ Ю.Д. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	76
ШИБАЄВА О. М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДИТЯЧОМУ ТАБОРІ «САЛЮТ»	77
ЩЕБЛИКІНА В.М. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СПОЖИВЧОЇ ПОВЕДІНКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ	79

Прямі інвестиції у світовій економіці: структура та тенденції розвитку

Астанін І.Є. astanin.ihor@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) є невід'ємною частиною розвитку національної економіки України, сприяючи її входженню у глобальне бізнес-середовище та підвищуючи інвестиційну привабливість.

Метою дослідження є визначення напрямків вкладення капіталу іноземними інвесторами в економіку України та аналіз проблем, які з цим пов'язані.

Стосовно галузевих пріоритетів, то в іноземних інвесторів вони різні: сьогодні ПІІ наявні в усіх галузях української економіки. Водночас більшість інвесторів, представлених на українському ринку, охоче інвестують у галузі переробної промисловості, а також сферу оптової та роздрібною торгівлі – там, де швидко з'являються нові товари, змінюється асортимент, швидко окупаються витрати та невисокі комерційні ризики. Також популярними є галузі, що не потребують довгострокових капіталовкладень і освоєння нових технологій, зокрема фінансовий сектор та сектор нерухомості [1].

Так, за даними Державної служби статистики станом на 01.07.2019 структура накопичених прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіці України мала такий вигляд: у промисловість було спрямовано 33,0% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій (у тому числі у переробну промисловість – 25,39%), у фінансову та страхову діяльність – 10,88%, в оптову, роздрібну торгівлю та ремонт автотранспорту – 16,67%, в виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 8,6%, в операції з нерухомим майном – 12,42%, в інші види економічної діяльності – 18,43% від загального обсягу накопичених ПІІ (акціонерного капіталу) в економіці України [2].

Попри те, що інвестиції залучаються у високоприбуткові галузі економіки, вони не зміцнюють конкурентні позиції країни на світових ринках. Надмірні ПІІ у фінансовий сектор, з одного боку, наповнюють фінансову систему обіговими коштами, які сприяють стабільній ліквідності фінансової системи країни, з іншого – створюють підстави для екстенсивного розвитку національної економіки.

У той самий час Україна потенційно може бути однією з провідних країн за залученням інвестицій. Країна багата на природні ресурси, кваліфіковану робочу силу, має значний науково-технічний потенціал, наявну інфраструктуру, потужну виробничу базу, величезний внутрішній ринок збуту продукції та успішну інтеграцію у світовий фінансовий та товарний ринок.

Однак, Україна має досить негативний інвестиційний імідж. Згідно з інформацією ЄБА причинами, що негативно впливають на бажання інвесторів вкладати кошти, є: корупція та неефективна судова система (неможливість захистити право власності чи справедливо вирішити бізнес-суперечку), питання виділення земельних ділянок і відшкодування ПДВ, а також подолання технічних бар'єрів у торгівлі та проходження митних процедур. Вирішення наведених вище проблем дасть змогу Україні, по-перше, покращити інвестиційний імідж, а по-друге, через поліпшення інвестиційного клімату в країні усі галузі економіки будуть невпинно розвиватися, що покращить поточне становище України та стабілізує її.

Список використаних джерел:

1. Герзанич В. М. Основні недоліки та проблеми залучення іноземних інвестицій в Україні [Електронний ресурс] / В. М. Герзанич // Ефективна економіка : електр. наук. фах. вид. — 2014. — № 4. — Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/n=4&y=2014>.
2. Катерина Маркевич. Чому Кіпр більший за Німеччину [Текст] / Маркевич Катерина // Рейтинг. - 2019. Режим доступу: <https://rating.zone/chomu-kipr-bilshyj-zanimechchnu/>

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

ТЕОРЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОКАЗНИКА ВВП

Бородай М.С., студент 11 МК, Email: nikitosneww@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Широко відомим і найбільш часто використовуваним вимірником результатів сукупної економічної діяльності в країні є валовий внутрішній продукт (ВВП) - один з основних показників системи національних рахунків (СНР).

Валовий внутрішній продукт відображає результати економічної діяльності інституційних одиниць, виробників тільки на території даної країни (включаючи спільні підприємства), тому за своєю суттю він є вітчизняним. Залежно від напрямків дослідження показника ВВП його оцінка проводиться в поточних і порівняльних цінах, також може розраховуватися в цінах базового періоду. Для порівняльного і структурного аналізу, узагальнення різних характеристик соціально-економічної ситуації за певний період часу розраховується номінальний валовий внутрішній продукт - обсяг ВВП в поточних цінах даного періоду. Для аналізу зміни валового внутрішнього продукту за певний період (в першу чергу рік) обраховується темп реального ВВП. При цьому темп реального ВВП по відношенню до попереднього періоду (року) розраховується в порівняльних цінах попереднього періоду (року). ВВП може бути розрахований трьома методами: виробничим, методом використання доходів і методом формування ВВП за джерелами доходів.

Особливостями формування ВВП в Україні є те, що такі напрями, як переробна промисловість, оптова й роздрібна торгівля та податки на продукти, займають найбільшу вартісну частку в його структурі, тоді як в обсязі ВВП розвинутих індустріальних країн (Німеччини та США) такий показник, як податки на продукти, взагалі відсутній. Таким чином, динаміка показника ВВП впливає на приховування дійсних масштабів кризового падіння та труднощі виходу з нього. [1]

Основні недоліки показника ВВП полягають в тому, що він:

- усереднений (якщо в однієї людини два автомобіля, а в іншого ні одного, то в середньому кожен має по одному автомобілю);
- не враховує багато якісних характеристик рівня добробуту (дві країни, які мають однакову величину ВВП на душу населення, можуть мати різні: рівень освіти, тривалість життя, рівень захворюваності та смертності, рівень злочинності тощо.);
- ігнорує різну купівельну спроможність долара в різних країнах (на 1 доллар в США і, наприклад, в Індії можна купити різну кількість товарів);
- не враховує діяльність в сфері тіньової економіки;
- не враховує негативних наслідків економічного зростання (ступінь забруднення навколишнього середовища, загазованості і т.п.).

Багато вчених визначають, що темп зростання ВВП не є головним і єдиним показником економічного розвитку країни, оскільки аналіз динаміки зростання ВВП повинен супроводжуватися аналізом чинників, які обумовлюють це зростання. Показник ВВП країни не може бути єдиним критерієм успішності соціально-економічного розвитку, і повинен аналізуватися в комплексі з іншими критеріями економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Кілівденко Л.М., Русятинська А.О. Сучасні проблеми дослідження макроекономічних показників у контексті розвитку економіки // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016, №10, с. 804-808. [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/168.pdf>

2. Мультимедійна платформа іномовлення України Укрінформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2808012-premer-zrostanna-vvp-na-40-za-pat-rokiv-ne-prognoz-a-meta.html>

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Тенденції та механізм протидії втечі капіталу з України

Булаєва В.Є.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Тіньова економіка досі є однією з найбільших загроз для економіки України. Це може ускладнювати кризу та погано позначатися на іміджі країни. Саме з цього приводу треба розробити ефективні механізми протидії цього процесу та розшукати і повернути активи, які були незаконно виведеними.

На сьогоднішній день злочинність, тіньова економіка і корупція взаємозалежні один з одним. Це збільшує чисельність злочинів, з метою отримання матеріальної вигоди. Міжнародні банківські системи, телекомунікації, фінансові системи – все це створює умови, щоб використовувати фінанси для того, щоб відмити кошти, які одержані нелегальними шляхами.

Науковці досі не знайти одного терміна, в якому точнісінько розкривалась сутність «втечі капіталу». Ось, наприклад, Дж. Томас говорить про те, що є п'ятнадцять варіантів, як ще можна назвати тіньову економіку.

Ф. Шнайдер, П. Гутманн, Е. де Соло, Е. Фейг – це зарубіжні автори, які в свій час досліджували методи і сутність тіньової економіки та шляхи вирішення цієї проблеми.

В. Базилевич, С. Огреба, Т.Тищук та багато інших українських наукових робітників цікавилися проблемами тіньової економіки.

Метою даної наукової роботи є виявлення сутності та чинників, які впливають на відплив капіталу, а також механізм протидії «втечі капіталу». Об'єктом дослідження є причини «втечі капіталу» за межі країни.

Методологічною основою роботи є форми і канали дослідження поставленої проблеми.

За результатами дослідження було досягнуто наступних висновків

1. «Втеча капіталу», в основному, формується в країнах, які мають перехідну економіку, несприятливий інвестиційний клімат, неефективну систему нарахування і стягування податків, а також недосконале податкове законодавство.

2. Проблема «втечі капіталу» пов'язана з тіньовою економікою та тіньовим обігом капіталу. Для того, щоб забезпечити непродуктивний відтік капіталів з України треба забезпечити захист прав інвесторів і власників, в оподаткуванні та у валютному регулюванні треба забезпечити стабільність і прозорість, покращити інвестиційний та підприємницький клімат, подолати тіньові явища в зовнішньоекономічній діяльності, прискорити розвиток фінансових ринків та наблизити їх до європейських стандартів, істотно підвищити боротьбу з корупцією та злочинністю, в тому числі і у фінансовій сфері.

3. В Україні треба запровадити таку систему механізмів, які будуть формувати умови, прихований вивід капіталу набував податкових наслідків, а резиденти, які знаходяться поза межами країни залишалися прозорими для податкових організацій.

4. «Втеча капітал» тягне за собою такі наслідки: відсутність внутрішніх інвестицій економічна на політична нестабільність, капіталовласники недовіряють своїй країні, знижуються показники розвитку економіки, зростає злочинність.

5. Для того, щоб подолати «втечу капіталу» за кордон треба запровадити правила оподаткування іноземних корпорацій, сформувати дієву систему регулювання трансфертних ціноутворень, вдосконалити процедуру оподаткування транзакцій, вдосконалити протидії легалізації коштів, які отримуються злочинним шляхом.

6. Для того, щоб уникнути зовнішньоекономічних потрясінь, важливе значення для країни набуває макроекономічна політика, яка гарно збалансована. Також, треба проводити реформи для покращення умов бізнесів і піднести вгору економічну діяльність країни в цілому.

7. Не дивлячись на проблеми та негативні фактори, саме 2018 рік має деякі позитивні елементи: держава утримала макрофінансову стабільність, стабілізувала обмінний курс національної валюти, до держави залучили свою підтримку міжнародні кредитори.

Список використаних джерел

1. Кузнєцова А. Я., Місяць Н. О. Концептуальні засади формування механізму валютного регулювання в Україні. Київ, 2017. Режим доступу: http://dspace.ubs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/794/1/kuznietsova_conceptual_principles.pdf
2. Вишемирський В.С. Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти. Херсон, 2016. 50с. Режим доступу: <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/МАКЕТ.pdf?id=8fce03f6-20fe-48cc-9ca5-90d26690b34f>
3. Бодня Т. Втеча капіталу: як повернути в країну мільярди. Київ, 2017. Режим доступу: https://censor.net.ua/ua/resonance/438218/vtecha_kapitalu_yak_povernuty_v_krayinu_milyardy.

Науковий керівник: Почерніна Н.В., к.е.н., доцент

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Височин М.О., студент 11 МК, Email: max.visochin@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

В даний час сфера послуг є однією з найперспективніших, швидко розвиваються галузей економіки. Вона охоплює широке поле діяльності: від торгівлі і транспорту до фінансування, страхування і посередництва самого різного роду. Готелі та ресторани, пральні і перукарні, навчальні та спортивні заклади, туристичні фірми, радіо- і телестанції, консультаційні фірми, медичні установи, музеї, театри і кінотеатри відносяться до сфери послуг. Практично всі організації надають в тій чи іншій мірі послуги.

Ринок послуг — сукупність організаційно-економічних і відносин економічної власності щодо організації та купівлі-продажу послуг. Перші пов'язані з організацією купівлі-продажу цього особливого товару, другі виникають у процесі створення послуг та їх споживання (своєрідного привласнення). Ринок послуг класифікують за такими критеріями:

1. За видом послуг: ринок транспортних, будівельних, інформаційних, фінансово-кредитних, посередницько-торговельних, страхових, житлово-комунальних, соціально-культурних, побутових послуг, ринок технології, зв'язку та робочої сили.

2. У просторовому відношенні: локальний, національний, регіональний, ринок світових послуг.

3. За механізмом функціонування: вільний, монополізований, державно-регульований і планово-регульований ринок послуг

4. За рівнем насиченості: рівноважний за обсягом і структурою, дефіцитний, надлишковий ринок послуг.

5. За структурою: потенційний, реальний або дійсний, обслуговуваний та освоєний.

Якісний аспект стосовно надання послуг має особливі моменти - залежність якості послуги від суб'єктивних факторів сильніше, ніж по відношенню до товару як предмета купівлі-продажу. У першому випадку задоволення потреби відбувається через дію, тому тут будуть переломлюватися рівень професіоналізму виробника, компетентність, доброзичливість, ввічливість, комунікабельність персоналу, облік індивідуальних вимог кожного покупця, формуючи певний рівень якості. Перераховані особистісні властивості виробників особливо актуальні і яскраво виражені при наданні туристичних послуг. Україна має великий потенціал, і володіє практично всіма видами курортних ресурсів: термальні води, гідроресурси, лікувальні грязями, також є морські узбережжя та хвойні ліси. Сучасний стан формування та реалізації наявного туристичного потенціалу характеризується нерівномірністю. Розвиток туризму на території України неможливий без нормальної міжрегіональної конкуренції, тобто поступальний рівень розвитку кожного туристичного регіону залежить від його спроможності реалізувати наявний туристичний потенціал. Ринок туристичних послуг – об'єднання усіх учасників ринку задля задоволення потреб кожного суб'єкту.

За останніми даними Світового банку, за 2017 рік Україну відвідали 14,2 мільйони іноземних туристів. Це більше за кількість туристів у Сингапурі, Данії, Ісландії, Чехії, Швейцарії, Норвегії, Австралії, Швеції, Новій Зеландії та ще безлічі інших країн, які відомі давньою історією, унікальними пам'ятками та красивою природою. Звісно, Франція з її Парижем та Ейфелевою вежею так і продовжує залишатися найпопулярнішою країною у світі, до якої приїхало 86,8 мільйонів мандрівників. Далі за нею у рейтингу Іспанія та США, які прийняли по 81 млн та 77 млн туристів відповідно [2]. Найпопулярніші місця для туризму в Україні: Київ, Львів, Карпати, Запоріжжя (Хортиця), Одеса, Чорнобиль (популярний серед багатих людей), Кам'янець-Подільський.

Туризм в Україні тільки почав відновлюватися за економічними показниками, а головне - зростає довіра не лише іноземних туристів, але в першу чергу, українських громадян, що свідчить про позитивні зрушення, однак без державної підтримки даної сфери економіки туризм не зможе розвиватися.

Список використаних джерел:

1. Моргулець О.Б. Менеджмент у сфері послуг [Електронний ресурс].-Режим доступу: http://pidruchniki.com/14751206/menedzhment/osoblivosti_rinku_poslug

2. Мультимедійна платформа іномовлення України Укрінформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2664756-do-reci-v-turizmi-ukraina-ne-pase-zadnih.html>

3. Погуда Н.В. Сучасний стан туристичного ринку України: оцінка та перспективи розвитку./ Н.В. Погуда, О. Г. Розметова.// Електронне фахове видання «Ефективна економіка». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2018/59.pdf

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Економічний аналіз роботи торговельного підприємства (на прикладі торговельного дому «ІМПЕРІЯ» ФОП «СЕРЕДА Ю.А.» Приазовського району Запорізької області)

Вознюк Ю.Є.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Сьогодні одним з ключових секторів споживчого ринку є торгівля, яка в даний час забезпечує десяту частину всіх податкових надходжень до бюджету країни. Саме цим обумовлюється *актуальність економічного дослідження* на торговельному підприємстві.

Об'єктом дослідження є діяльність торговельного підприємства «Імперія» ФОП «Середа Ю.А.» смт. Приазовське Запорізької області. *Предмет дослідження* - організаційно-методичні аспекти аналізу діяльності торгового підприємства.

Головною метою дослідження є аналіз діяльності торговельно-роздрібного підприємства «Імперія» ФОП «Середа Ю.А.» та виявлення шляхів її удосконалення.

Проведений економічний аналіз засвідчив наступне. Товарообіг «Імперії» у 2018 році, порівняно із 2017 роком, зріс на 196905,7 тис. грн., що склало 289,1%. Чистий дохід від реалізації товарів та послуг зріс на такий самий відсоток. Рівень чистого доходу до товарообігу, що у 2017 році склав 83,3%, не змінився і у звітному 2018 році. Витрати обігу також значно зросли. Темп їх приросту склав 6809,4%. Їх взаємозв'язок із товарообігом також зріс на 5,9% у порівнянні із 2017 роком. Хоча показник витрат збільшився, прибутки від торговельної діяльності також зросли на 4229,2 тис грн., тобто на 415,9%. Це трохи більше ніж у 4 рази. Тому і рівень рентабельності, що характеризує ефективність роботи торговельного підприємства і визначається відношенням прибутку до товарообігу, зріс на 49%.

Валовий товарообіг включає оптову та роздрібну реалізацію товарів. Тут можна сказати, що підприємство у звітному році зробило великий стрибок в своєму розвитку. Валовий товарообіг у порівнянні із бізнес-планом керівництва зріс на 65025 тис грн., що склало 32,5%. Порівнюючи ж з попереднім роком, то ця цифра збільшилась майже у 4 рази (на 289%). Із валового частка роздрібного товарообігу складає 66%. Вона майже наближена до планового показника (65,8%).

«Імперія» користується популярністю серед юридичних та фізичних осіб. Обсяг їх закупівель різний, це залежить від наявних у них грошових коштів та потреб. За звітний період найбільше було реалізовано товарів для шкіл та дитячих садків (41,1%), а найменше - державним адміністративно-управлінським організаціям (7,2%). Щодо структури товарообігу підприємства, то слід відмітити, що за останні кілька років значних змін серед розподілу продаж не виникло. Лише кількість товарообігу збільшилась майже у 3 рази.

Як у 2017 році, так і у 2018 році, найбільшу питому вагу у загальному обсязі оптового товарообігу зайняли дитячі товари. Серед них найбільше продали дитячого одягу, взуття та аксесуарів. У порівнянні з 2017 роком у цьому розрізі обсяг продаж зріс на 23246,84 тис грн., тобто на 358%. Друге місце посідає номенклатурна група «Продукти харчування та безалкогольні напої». У 2018 порівняно з 2017 роком, обсяг обігу цих товарів зріс на 15875,55 тис грн., що склало 327%. Також зріс обсяг продажу техніки групи «Побутова хімія та гігієнічні засоби». У 2017 році питома вага продажу цієї товарної групи була найнижчою (3%), але у 2018 році обсяг товарообігу зріс на 5614,82 тис грн, що склало 810%. Це і був найвищий темп приросту за рік. Найнижчий відсоток продаж у 2018 році склала група «Поліграфічна продукція» (4%). Проте порівняно з 2017 роком темп приросту склав 206%. Порівняно найнижчого темпу приросту зазнала дрібна побутова техніка. Обсяги товарообігу збільшились на 3328,19 тис грн., тобто на 160%. Найбільший відсоток продаж за обидва роки склали дитяче взуття (10% у 2017 р. та 10,2% у 2018 р.), а найнижчий – косметика (0,3% у 2017 р. та 0,5% у 2018 р.).

Економічний аналіз витрат підприємства засвідчив, що розподіл витрат змінився. У 2017 році лєвова частка витрат обігу припадала на адміністративні витрати (81,93%), оскільки товарообіг, порівняно з 2018 роком був майже у 3 рази нижче. У 2018 році ж основну частину витрат обігу складають витрати на збут продукції (98,78%). Темпи приросту цих витрат, у порівнянні з 2017 роком, вражають. Вони зросли на 16310,8 тис грн., що склало 38198,59%. Майже не змінились обсяги адмінвитрат - вони зросли на 5 тис грн., що склало 2,55%. Але відбулось зниження інших операційних витрат на 0,4 тис грн., що склало 66,67%.

Із загального обсягу товарообігу лише 0,35% припадало на витрати у 2017 році. У 2018 році темп приросту склав 6809,43% і підняв питому вагу витрат у валовому обсязі товарообігу до 6,25%. У 2018 році обсяг товарообігу підприємства зріс на 289,1%, це пояснює і підвищення рівня витрат обігу на 5,9% порівняно з 2017 роком. Індекс рівня витрат показує як змінились витрати за 2 роки, що порівнюються. Якщо порівнювати ці 2 роки, то сума перевитрат становила 16546,68 тис грн., тобто темп їх підвищення становив 1675,93%

У ході аналізу прибутку і рентабельності «Імперія» ФОП «Середа Ю.А.» розглянуто динаміку зміни обсягу балансової вартості, чистого прибутку, рівня рентабельності та фактори, що їх визначають (величину валового доходу, рівень витрат обігу, розмір податків та ін.). Отже, показники, які характеризують прибутковість підприємства збільшуються. Наприклад, прибуток від реалізації збільшився на 4229,2 тис грн., що склало 415,9% порівняно з 2017 роком. А це в свою чергу потягнуло і зміну чистого прибутку на той самий відсоток, збільшивши цей показник на 3467,9 тис грн.

Факторний аналіз чистого прибутку показав, що за рахунок змін в обсязі товарообігу, чистий прибуток зріс на 196905,7 тис грн. Пов'язане з цим зростання витрат обігу та собівартості реалізації потягнуло за собою і зниження чистого прибутку на 16315,4 тис грн. та 143543,5 тис грн. відповідно. Заборгованість перед бюджетом, а саме податок на додану вартість та податок на прибуток також знижують нам суму потенційного прибутку на 32817,6 тис. грн. та 761,28 тис грн. відповідно. Отже, тільки збільшення товарообороту позитивно впливає на зміни чистого прибутку. Інші досліджувані фактори тільки знижують його.

У 2018 році рентабельність витрат скоротилась на 92,53%, порівняно з базовим роком. Рентабельність продаж порівняно з 2017 роком зросла на 32,61%. Ці показники є свідченням того, що діяльність роботи підприємства у 2018 році була ефективнішою ніж у 2017 році.

Основним інструментом, що дозволяє виявити прибуток підприємства з метою поліпшення контролю за розміщенням та використанням всіх його ресурсів є планування товарообігу, наприклад, економіко-статистичним методом, заснований на згладжуванні даних про приріст товарообігу за ряд років, що передують планованому року. На підприємстві використовується саме такий метод і в 2019 році, в планованому періоді (2019 рік) в порівнянні зі звітним (2018 рік), товарообіг магазину повинен збільшитись згідно розрахунків в діючих цінах на 32,6% або на 351423,15 тис.грн (розрахунки проводились з економістом на підприємстві).

Таким чином, у результаті проведеного економічного аналізу підприємству можна запропонувати наступні заходи щодо нормалізації товарних запасів і підвищенню ефективності функціонування торговельної структури в цілому: розробити заходи з метою більш детального вивчення складу покупців - розробити відповідні анкети і опитувальники; впроваджувати в магазині новітні комп'ютерні програми, адаптовані спеціально під товарний асортимент, прийняти на роботу грамотного фахівця – логіста; вивчити асортиментний профіль подібних магазинів району і знайти не представлений в них товар, що користується попитом у покупців; розширювати асортимент з урахуванням торгової та виставкової площі; виявити залежані, неходові товари (за допомогою АВС- і XYZ аналізів – це матриці) та розробити заходи щодо їх збуту та нормалізації товарних запасів; регулярно розраховувати

товарооборотність цих невеликих функціональних груп товарів; практикувати заміщення товарів; визначити саму малоефективну групу товарів - ці товари не повинні більше замовлятися після їх продажу; прискорити товарооборотність - частіше дозамовляти товари в невеликій кількості, а не прагнути набрати у постачальника одноразово велику партію; здійснювати оновлюваність асортименту продукції; зібрати й опрацювати інформацію про всіх потенційних постачальників, розробити з ними оптимальні графіки постачання товарів, розрахувати частоту завезення товару, ритмічність, і оптимальну партію, відповідну товарообігу. Планується, що дані заходи дозволять знизити товарні запаси продукції, яка залежується.

Науковий керівник Краснодєд Т.Л., к.е.н.,доцент

Джерела та обмеження інвестиційної активності в Запорізькій області

Гришко Р.С.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розвиток ринкової економіки та реалізації концепції децентралізації в Україні об'єктивно вимагають консолідації зусиль громади та органів місцевої влади у напрямі підвищення конкурентоспроможності регіону та реалізації цілей сталого розвитку. Від ефективності їх співпраці залежить добробут населення Запорізького краю, комфортність проживання в регіоні, що суттєво визначатиме демографічну ситуацію у майбутньому, темпи міграції населення, стан ринку праці, а також умови підприємництва та міжнародної активності регіону. Результативність цих спільних дій значною мірою обумовлена масштабами капіталовкладень, тому зростає потреба в узагальненні накопиченого досвіду у сфері інвестування, а також у вдосконаленні стратегій розвитку інвестиційної активності Запорізького регіону. Це обумовило актуальність теми.

Проблема інвестиційної активності регіону була і залишається у центрі уваги багатьох науковців, як вітчизняних (Петухової О., Бутко М., Покатаєвої К., Амплєєвої І. О., Макарій Н., Іщук С., Асаул А. та багато інших), так й іноземних (О. Йолкіної, І. Гришиної, І. Мостовщикової, Л. Салімова, С. Гілчріс, К. Хімелберг, Дж. Купер, Р. Хартмана та інших). Наукові праці цих вчених послужили теоретичною базою дослідження. Інформаційною базою виступили чинні законодавчі та нормативні документи, які регулюють інвестиційну діяльність в Україні, а також дані Державної служби статистики та Головного управління статистики у Запорізькій області.

Метою даного дослідження є систематизація джерел та обмежень інвестиційної активності в Запорізькій області. Об'єктом дослідження виступає соціально-економічна система регіону, предметом дослідження є інвестиційна активність Запорізької області.

Методологія дослідження базувалась на використанні: методу наукової абстракції (при визначенні категорій теми), порівняльного аналізу (при співставленні даних Запорізької області з даними по Україні в цілому), економіко-статистичних методів (для оцінки рівня інвестування та його чинників), графічного та табличного методів (для наочної демонстрації динаміки інвестицій), а також методу узагальнення (при формулюванні висновків).

Новизна роботи полягає в удосконаленні змістовної характеристики інвестиційної активності, у подальшому розвитку підходів до застосування SWOT-аналізу до оцінки регіональних перспектив інвестування.

Питання залучення інвестицій у регіон набуває особливої актуальності в умовах децентралізації, адже саме наявність інвестицій значною мірою обумовлює соціально-економічну стабільність регіону, його конкурентоспроможність та економічну безпеку. Аналізуючи різні аспекти інвестиційної активності Запорізького регіону було сформульовано ряд висновків, зокрема:

1. Встановлено, що в економічній науці оцінка рівня інвестиційної активності здійснюється на основі різноманітних параметрів інвестування. Тобто, інвестиційна активність - це результативний показник інвестиційної привабливості регіону, який формувався під впливом наявного інвестиційного клімату та існуючих масштабів інвестиційної діяльності.

2. Інвестиційна активність також характеризує ступінь інтенсивності інвестиційних процесів із врахуванням специфічних для регіону умов та факторів розвитку, свідчить про ефективний чи неефективний розподіл інвестиційних ресурсів. Аналіз статистичних даних Запорізької області за період 2010-2018 роки дозволив виявити значні проблеми у сфері інвестування, зокрема низьку інвестиційну ефективність.

3. За сучасних умов у Запорізькому регіоні існує ряд перешкод(обмежень) для інвестування, серед них: територіальна близькість до проведення ООС; недосконалість українського законодавства в сфері захисту інвестицій та бізнесу; несприятливість умов кредитування, нерозвиненість механізмів гарантій та страхування інвестицій від ризику; корупція та монополізм; недостатнє інфраструктурне забезпечення інвестування, низька активність малого та середнього бізнесу та іноземних інвесторів.

4. До перспективних напрямів розвитку (джерел) інвестиційної активності в регіоні слід віднести: диверсифікацію інвестицій з метою підсилення високотехнологічних галузей економіки; розвиток транспортно-логістичних комплексів, рекреаційно-туристичного бізнесу та сфери послуг; спрямування інвестицій на «больові» точки та потреби регіону – інфраструктуру, джерела альтернативної енергії, розвиток «зеленого», агро- та етно-туризму тощо; формування позитивного іміджу Запорізького краю, підтримка регіональних брендів, таких як «Мелітопольська черешня», «Якимівський квас», курорти Кирилівка, Бердянськ та багато інших; розбудова інформаційно-комунікативної інфраструктури інвестування; консолідація фінансових ресурсів на партнерських засадах; залучення до процесу інвестування широкого кола стейкхолдерів на усіх етапах інвестиційного процесу.

Отримані в ході дослідження результати можуть бути використанні в практиці регіонального управління, зокрема при розробці стратегічного плану інвестиційного розвитку Запорізького регіону.

Список використаних джерел

1. Петухова О. М. Інвестування : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 336 с.
2. Гришина И.В., Шахназаров А.Г, Ройзман И.И. Комплексная оценка инвестиционной привлекательности и инвестиционной активности регионов: методика определения и анализ взаимосвязи. *Инвестиции в России*. 2004. С. 5-16
3. Мостовщикова И.А. Инвестиционная активность и инвестиционный профиль организации. *Научный диалог*. 2013. № 7(19). С. 58–70.

Науковий керівник Почерніна Н.В., к.е.н., доцент

Сучасний стан зовнішньої торгівлі України та перспективи її розвитку

Жукова Є.Д. zhykovazhena17@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Міжнародна торгівля – поняття дуже широке і охоплює торгівлю всіх країн загалом, а якщо ж говорити, про основу та про її складові, то варто зазначити, що в основі міжнародної торгівлі лежить зовнішня торгівля окремої країни. За оцінками Джефрі Сакса, зовнішня торгівля становить на сьогодні 80% усіх міжнародних економічних відносин [1].

Зовнішньоекономічна діяльність у всіх країнах виконує ряд функцій [2]:

- 1) сприяє вирівнюванню рівня економічного розвитку національного та світового;
- 2) виконує співставлення національних та світових витрат виробництва;
- 3) реалізує переваги міжнародного розподілу праці (МРП) та сприяє підвищенню ефективності національної економіки.

Для характеристики зовнішньої торгівлі використовують ряд показників, основними з яких є: експорт, імпорт, зовнішньоторговельний оборот, торговельне сальдо, товарна та географічна структура, темпи росту та приросту експорту, імпорту та зовнішньоторговельний оборот.

Аналіз показників експорту та імпорту протягом 2014–2018 рр. відображають від’ємне сальдо торговельного балансу, тобто Україна більше імпортує ніж експортує, що має негативні наслідки для економіки України.

За результатами проведеного аналізу виявлено, що у 2018 р. зовнішньоторговельний оборот товарів становив 104481,0 млн. дол. США, з них 45,3% припадає на експорт товарів, а на імпорт товарів – 54,7%. Загалом за структурою експорту України за даними Держкомстату майже 70% експорту товарів (26176,1 млн. дол. США) складають продукція АПК, продукція недорогоцінних металів, машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання. У 2018 р. 24,8% (14169,2 млн. дол. США) припадало на природні мінеральні продукти (сіль, руда, енергетичні матеріали, нафта, тощо). Серед інших статей імпорту основними були машини, обладнання та механізми (20,9%), продукція хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості (12,3%), а саме фармацевтична та хімічна продукція.

Географічна структура експортно-імпортних операцій свідчить про те, що основними партнерами у здійсненні зовнішньої торгівлі України виступають здебільшого сусідні країни – Росія, Китай, Польща. Підтримуються тісні зв’язки також із такими країнами як Туреччина, Італія, Німеччина.

Позиція України у глобальній виробничій мережі істотно стабілізувалася за останні п’ять років, проте, процес проникнення вітчизняних товаровиробників на закордонні ринки супроводжується значними труднощами і проблемами. Виявлено, що основними проблемами здійснення зовнішньої торгівлі України є: високий рівень конкуренції західних компаній, значна частка застарілої техніки, високий рівень державного регулювання, низький рівень інноваційної привабливості, невідповідність якості продукції стандартам Європи.

Забезпечення належного рівня зовнішньоекономічної діяльності підприємств можливе за умови подолання цих проблем шляхом всебічного вивчення кон’юнктури світових ринків, підвищення конкурентоздатності продукції, застосування сучасних технологій. Варто зазначити, що реалізація даних заходів має здійснюватися за умов належної підтримки держави у даних напрямках.

Список використаних джерел:

1. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С. Міжнародна торгівля : підручник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова . – Київ-Катовіце-Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.

2. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : навч. посіб. / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка. – К. : ЦУЛ, 2013. – 408 с.

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент.

Чинники впливу на міжнародну торгівлю послугами в Україні

Зінченко В.В. vzincenko216@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Україна має досить великий спектр послуг для інших країн, що дає змогу розвиватись та здійснювати зовнішньоекономічну діяльність. За період 2012–2018 рр. обсяг експорту послуг зменшувався через зміну політичної ситуації та нестабільність економічної ситуації. Відбулося скорочення даного показника на 25% за рахунок зменшення вартості послуг зі страхування, послуг з ремонту та технічного обслуговування, послуг приватним особам, культурних та рекреаційних послуг, окрім послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг. Зазначені статті послуг є дуже важливим у сучасний період часу, тому Україна повинна відновлювати їх продаж для покращення стабільності своєї економічної ситуації та для зміцнення ситуації на міжнародній арені.

Як показує проведене дослідження, Україна збільшила обсяги експорту за період 2012-2018 рр. у такі країни як Ізраїль, Італія, Нідерланди, Німеччина, Польща, США, Туреччина, Франція, Данія, ОАЕ та Угорщина. Також Україна співпрацює не лише з країнами Європи, а й з країнами СНД, Америкою. Загалом, обсяг експорту послуг за країнами зменшився на 18% за рахунок таких країн, як Австрія, Бельгія, Велика Британія, Віргінські острови, Естонія, Казахстан.

Україна імпортує доволі велику кількість послуг. Найбільше у 2018 році імпортувались такі послуги як транспортні, ділові, державні та урядові, причому у 2018 році порівняно із 2012 відбулося скорочення обсягу імпорту транспортних послуг на 77%, ділових на 71% та зростання обсягу державних й урядових послуг на 6%. Незначно зменшився обсяг імпорту таких послуг, як послуги з переробки матеріальних ресурсів, послуги для переробки товарів з метою реалізації за кордон та послуги приватним особам. Це свідчить про те, що Україна поступово починає забезпечувати себе сама необхідними нам послугами. Хоча, імпорт таких послуг, як з ремонту та технічного обслуговування, пов'язані з подорожами, зі страхування, у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні, а також державні та урядові мав тенденцію до зростання.

Щодо географічної структури експорту-імпорту послуг, то найбільшими партнерами України залишаються країни СНД, зокрема Російська Федерація, країни ЄС, Азії та Америки, зокрема США.

Серед основних чинників, що визначають рівень розвитку міжнародної торгівлі послугами є наступні: неефективне управління підприємствами, відсутність за кордоном збутової інфраструктури, нерозвиненість основних засад ринкової економіки, недосконалість методів державного регулювання економіки, слабка інфраструктура підтримки експорту, загострення міжнародної економічної конкуренції [1].

Отже, для активізації міжнародної торгівлі України слід вжити таких заходів як: залучення іноземного капіталу для прискорення модернізації; створення нових галузей та виробництва; створення маркетингових та сервісних мереж на міжнародних ринках; збільшення закупівлі за кордоном новітніх технологій для створення нових конкурентоспроможних національних виробництв. Здійснення вище перелічених заходів допоможе Україні зайняти краще місце на міжнародному ринку завдяки підвищенню конкурентоспроможності України.

Список використаних джерел:

1. Мельник Т.М., Іксарова Н.О. Міжнародна торгівля послугами: тенденції, чинники, національні пріоритети. – 2010. – Вип. 6. – С. 197-202.

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО КОНСАЛТИНГУ

Зіняк О., студент 41 ПТБД, Email: ziniak1998@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

У сучасній економіці досить широке застосування отримала практика залучення сторонніх організацій для виконання тих чи інших функцій бізнесу або виконання послуг і робіт, що підтримують виконання цих функцій. Консалтинг – це вид економічної діяльності, що являє собою розроблення консалтинговими компаніями рекомендацій фінансово-аналітичного, науково-технічного, технологічного та прогностичного характеру для визначення концепції, напрямів, заходів та засобів підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, а також планів їхнього розвитку [2].

Основними причинами стрімкого розвитку консультування та зростання попиту на консалтингові послуги на світовому ринку виділяють наступні:

- загальну тенденцію глобалізації бізнесу, яка однаково сприяє попиту на консалтингові послуги і серед транснаціональних корпорацій, що захоплюють нові ринки, і серед щойностворених компаній, що сподіваються позиціонуватися на світовому ринку;
- можливість використання ідей і таланту консультанта в якості конкурентної переваги в ринковій боротьбі;
- необхідність впровадження інформаційних технологій, які дозволяють значною мірою підвищити продуктивність компанії [3].

Загалом консалтингова діяльність полягає у консультуванні керівників, управлінців, профільних фахівців із широкого кола питань у сфері фінансової, комерційної, юридичної, технологічної, технічної, експертної діяльності. Міжнародний консалтинг зазвичай розглядається у двох аспектах: як один із напрямів функціонування світового ринку та як спосіб спеціалізації певного виду консультаційної допомоги (міжнародний фінансовий, інвестиційний, кадровий консалтинг). Специфікою консалтингових послуг є створення інтелектуального продукту, який залишається у володінні клієнта після завершення консультування. Досить часто консалтингові послуги надаються паралельно чи разом з іншими, а тому найчастіше трапляються компанії, які спеціалізуються саме на наданні комбінованих послуг (аудиторські та консалтингові чи юридичні у поєднанні з консалтинговими тощо). Загалом сектор консалтингових послуг розвивається випереджаючими темпами порівняно з іншими галузями світової економіки. Особливо значний розвиток ринку консалтингових послуг відзначається в країнах Центральної та Східної Європи, СНД, Азії, Індії і Китаї. За відомостями ГЕАСО, понад 11% послуг грецьких консалтингових фірм, 10% – російських, по 5% – хорватських та словенських припадає на східноєвропейські країни. Найбільш перспективним ринком з погляду обсягу попиту є Китай. Цей вид консультування найпопулярніший у США, Японії та в Західній Європі. Приплив інвесторів-нерезидентів з усього світу, значні темпи збільшення невиробничої сфери та багато інших економічних чинників є причинами зростання обороту ринку консалтингових послуг у цих країнах. У Східній Європі перше місце посідає операційний консалтинг. Така диференціація переваг може бути зумовлена менталітетом і національною особливістю бізнес-моделі. Захід звик орієнтуватися на завтрашній день, інвестувати в майбутнє, тоді як бізнес у країнах Центральної та Східної Європи прагне зміцнити свої позиції на ринку на найближчий час [4].

Розвиток міжнародної торгівлі консалтинговими послугами визначається комплексом факторів, перш за все, сприятливою економічною кон'юнктурою, зростанням інвестицій, загостренням конкуренції за впровадження нових знань, потребою у використанні нових технологій у виробничій діяльності, необхідністю застосування нових, зарекомендували себе товарних знаків для розширення збуту продукції. У системі міжнародних економічних

відносин попит на послуги консультантів стабільно зростає, що означає для компаній можливість отримання стійких конкурентних переваг, пов'язаних з використанням високих технологій і сучасних методів управління компанією. Консалтингова діяльність у все зростаючій мірі визначає загальну ситуацію в світовій економіці і місце країн у світовому господарстві та системі світогосподарських зв'язків.

Список використаних джерел:

1. Бейч Э. Консалтинговый бизнес: основы профессионализма / Э. Бейч ; пер. с англ. – СПб. : Питер, 2006. – 272 с.
2. В. А. Організація консалтингової діяльності : [навч. посіб.] / В. А. Верба, Т. І. Решетняк. – К. : КНЕУ, 2010. – 244 с.
3. Верба В.А. Консалтингова підтримка розвитку українських підприємств/ В.А. Верба // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – Т. 2. – С. 55 – 59 с.
4. Відновлення ринку консалтингу почнеться вже в 2018 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://n-auditor.com.ua/uk/novini/finansi/item/66877-відновлення-ринку-консалтингу-почнеться-вже-в-2018-році.html>
5. Посібник з консалтингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uamc.com.ua/documents/block_6_35.pdf.

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Аналіз міжнародної міграції капіталу

Іванов Д.В. ivanov6007@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Міжнародний рух капіталу – це експорт та імпорт капіталу з-за кордону з метою отримання певних вигод [1]. Міграція капіталу займає центральне місце в економічному процесі, забезпечуючи ріст економік більшості держав, а кошти, що утворюється в результаті перерозподілу, самостійно обумовлюють своє розширення і розвиток.

Аналіз інвестиційних процесів в Україні показує, що за період з 2010 року по 2019 рік відбуваються різнобічні коливання обсягу експортованих та імпортованих інвестицій та боргових інструментів. При цьому в цілому в експорті акціонерного капіталу спостерігається позитивна динаміка, а імпорт в середньому зменшується з кожним роком. Це зумовлено, насамперед, негативною інвестиційною привабливістю нашої країни. При цьому міграція боргових зобов'язань має позитивну динаміку в обидві сторони, що здається позитивним, проте, імпорт перевищує експорт більш ніж в 40 разів, а отже, наша країна має погасити міжнародні кредити на суму рівно в стільки ж разів більше, ніж мають заплатити нашої державі, що безумовно є негативним.

Прогнозуючи обсяги міжнародної міграції капіталу, можна спостерігати збільшення всіх прогнозованих показників. Зростання експорту та імпорту акціонерного капіталу є позитивним явищем, особливо, якщо зважати на те, що обсяг іноземних інвестицій в Україну зросте майже на 80% на 1 січня 2021 року в порівнянні з 1 січня 2019 року. На противагу цьому збільшиться й обсяг імпортованих боргових зобов'язань на 49%, що є негативним, але зважаючи, що різниця між цими двома показниками надто велика, то можна цілком стверджувати про позитивний характер цих процесів в цілому. Проте, точність прогнозів спостерігається на рівні 77-89%, що не дає абсолютної гарантії.

Для розуміння величин прогнозованих обсягів імпортованого та експортованого з економіки України капіталу доцільно виділити фактори, які на них впливають. Результати кореляційного аналізу показали, що ВВП має сильний зв'язок з імпортом акціонерного капіталу та експортом боргових інструментів, а експорт товарів і послуг, так само як і їх імпорт, має сильний зв'язок з усіма досліджуваними показниками. Отже, підвищення рівня ВВП приведе до збільшення обсягів руху позитивного для нашої країни капіталу, а збільшення експорту та імпорту товарів – до збільшення руху усіх видів міжнародного капіталу. Проте, окрім тих факторів, на основі яких визначались кореляційні показники, існують і інші, які не мають числового вираження. З поміж таких можна виділити як позитивні, такі як потенціал сільськогосподарської галузі, дешева кваліфікована робоча сила, так і негативні, такі як корупція, непрозорість судової системи, недосконалість податкової та митної системи, загальний економічний стан країни та політична ситуація в країні.

Виходячи з факторів впливу можна запропонувати заходи підвищення інвестиційної привабливості країни, а саме: покращення економічної ситуації в Україні, розвиток вітчизняних підприємств; здійснення антимонопольних заходів та забезпечення конкурентного середовища для іноземних інвесторів; активізація боротьби з корупцією; покращення іміджу країни на міжнародному рівні; забезпечення стабільності законодавства в сферах оподаткування та інвестування; забезпечення захисту іноземних інвесторів; активізація боротьби з інфляцією.

Втілення в життя цих заходів в цілому допоможе не лише досягти покращення динаміки позитивних аспектів міжнародного руху капіталу, а й уповільнити динаміку його негативної частини в вигляді імпорту боргових зобов'язань.

Список використаних джерел:

1. Міжнародна економіка: Підручник. За ред. А.П. Румянцева. – К.: Знання, 2006. – 479 с.
Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

Розвиток історичної школи в Німеччині

Клімова А.О.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Критичне переосмислення деяких основоположних принципів класичної школи пов'язане з ідеями ще одного напрямку в економічній науці, який сформувався у першій половині XIX ст. Представники цієї течії звернули увагу на надмірну абстрактність і необґрунтований універсалізм класичної школи, що претендувала на розкриття єдиних і загальних для всіх часів і народів «природних» законів, які управляють господарчими процесами. При такому підході зовсім не враховуються особливості історичного розвитку окремих країн, їх національно-культурні традиції, конкретні умови, у яких формуються господарські інститути і способи їх функціонування.

У протигагу індивідуалізму класичної школи висувалося поняття нації як єдиного господарського організму, економічні дії якого підпорядковувалися не егоїстичним інтересам особистості, а колективним завданням і цілям. Ці цілі і завдання в різних націй можуть бути різними, а тому вивести єдині принципи і закони, які б в однаковій мірі застосовувалися до всіх, неможливо. Подібні погляди були близькі представникам тих країн, що відстали у своєму економічному розвитку і не могли конкурувати з більш розвитими у промисловому відношенні державами. Для них визнання загальних економічних законів означало виправдання їхньої відсталості, що виявлялася наслідком неминучих «природних» процесів, так само як і передові позиції більш розвинених країн. Твердження, що кожна країна розвивається за своїми законами, посягло надії на можливість рівноправних відносин, усуваючи фатальну приреченість на економічну відсталість.

Сприятливим ґрунтом для поширення такого роду ідей виявилася Німеччина, що у першій половині XIX ст. була країною політично роздробленою й економічно слабкорозвиненою, обплутаною мережею феодалних пережитків доти, поки вона не зміцніє і не досягне того ж рівня, що і її іноземні конкуренти. Яскравими представниками німецької історичної школи є: Ф. Ліст, А. Мюллер, Ф. Рошер, Б. Гільдебранд, К. Кніс та інші

За результатами дослідження було сформульовано наступні висновки

Німецька історична школа, безумовно, внесла важливий елемент новизни в економічні дослідження. Нею був обґрунтований і застосований принцип історизму, що дозволило глянути на економічний процес у динаміці, у розвитку і знайти такі його риси й особливості, які зовсім не помітні у статичному стані.

Крім того, «історики» наповнили економічний процес конкретним змістом, уявивши його як рух реальних господарських форм і інститутів. Завдяки їхнім дослідженням стало очевидним, що економічне життя набагато багатше і змістовніше від тих абстрактних схем, у які намагалася укласти його класична школа. Але не менш очевидним було й інше: не можна зрозуміти економіку, обмежуючись лише описом процесів, які відбувалися.

Крізь строкатість національних особливостей і історичних обставин чітко проступають загальні закономірності, виявленням яких і повинна займатися теоретична економія. Але вона зможе це зробити тим успішніше, чим більша кількість конкретних історичних фактів буде досліджена й осмислена. Метод логічної абстракції й історичний метод не виключають, а доповнюють один одного. їхній синтез знайшов втілення в дослідженнях видатних економістів наступних поколінь і став одним з найважливіших принципів сучасного наукового аналізу.

Список використаних джерел

1. Аникин А.В. Юность науки. Жизнь и идеи мыслителей-экономистов до Маркса. – М.: ИПЛ, 1975. – 384 с.
2. Всемирная история экономической мысли. Т. 3. – М.: Мысль, 1989. – С. 91-103.

3. Історія економічних учень. Підручник / Базилевич В.Д. – К.: Знання, 2004. – 1300 с.

Науковий керівник: Кальченко С.В., д.е.н., професор

Напрямки реалізації конкурентних переваг аграрного сектору України у зовнішній торгівлі

Клімова А.О.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Аграрний сектор України в даний момент знаходиться на досить переломному етапі, тому що технічне оснащення та технологічний процес знаходиться на низькому рівні, у порівнянні з іншими країнами, але сільське господарство є перспективною галуззю для розвитку економіки у нашій країні. Через це конкурентоспроможність аграрного сектору України не є високою. А інтернаціоналізація сектору економіки призводить до пошуку підвищення потенціалу аграрного сектору.

Актуальність дослідження конкурентних переваг аграрного сектору України у зовнішній торгівлі полягає у тому, що на даному етапі розвитку нашої країни він є основним джерелом валютних надходжень. Ця ситуація викликана тим, що традиційними лідерами експорту була хімічна промисловість та металургійна галузь, але за сучасної ситуації в країні ми бачимо падіння виробництва у цих сферах. Це, у свою чергу, забезпечує подальше зміцнення впливу основних учасників аграрного ринку регіонального та центрального рівня на перебіг політико-економічних процесів у країні. У зв'язку з цим набуває особливої актуальності аналіз конкурентних переваг у зовнішній торгівлі аграрною продукцією та акцентування на агропромисловому комплексі України як на пріоритетній галузі розвитку економіки.

Питання, пов'язані з розвитком агропромислового комплексу та дослідженням його експортного потенціалу, вивчалось у працях таких вчених як В.Г. Андрійчук, Ю.О. Лупенко, Я.А. Білоуськ, А.І. Литвинова, В.О. Ясенцький, Л.М. Степасюк, Л.В. Чирва, П.Т. Саблук, О.М. Шпичак, А.Г. Кравцов, М.М. Моголова, В.І. Артюшин, О.В. Боднар, Ю.О. Лупенко, М.І. Пугачов, Т.О. Осташко, О.М. Шпичак, Н.І. Бурлак, О.М. Балтремус, В. В. Апопій, О. М. Бородін, С. Л. Ганначенко, І. О. Іртищева та інші. Наукові праці цих вчених послужили теоретичною базою дослідження. Інформаційною базою виступили дані Державної служби статистики України та Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Мета даної роботи полягає у визначенні конкурентних переваг аграрного сектора та формуванні основних положень стратегії забезпечення розвитку міжнародної конкурентоспроможності продукції агропромислового комплексу України.

Досягнення поставленої мети передбачало вирішення таких задач:

- чітко окреслити наявні внутрішні потенційні переваги агропромислового комплексу;
- порівняння агропромислового комплексу з іншими галузями України та виокремлення його конкурентних переваг як галузі економіки;
- проаналізувати частку агропромислового експорту у загальному та з'ясувати, яка продукція експортується у найбільшій кількості;
- розглянути стан розвитку тваринництва та його роль у аграрному секторі;
- зробити аналіз переваг за товарними позиціями агропромислового комплексу України;
- проаналізувати роль держави у розвитку агропромислового комплексу як пріоритетної галузі;
- довести доцільність розвитку агропромислової галузі на даному етапі розвитку економіки України.

Об'єктом дослідження є економіко-соціальні відносини між вітчизняним ринком та міжнародним ринком агропромислового комплексу з приводу формування конкурентоспроможної системи функціонування української аграрної продукції.

Аналіз конкурентних переваги у зовнішній торгівлі українською аграрною продукцією та дослідження ролі агропромислового комплексу в розвитку України, дозволили зробити ряд основних висновків

1. Визначено, що агропромисловий комплекс України має ряд внутрішніх потенційних переваг, у вигляді родючості ґрунтів, сприятливого клімату, вигідного географічного розташування, значних сільськогосподарських угідь та широких експортних можливостей. І має можливість бути конкурентоспроможним на ринку продовольства, адже може збільшити обсяги виробництва аграрної продукції.

2. Як галузь економіки агропромисловий комплекс має конкурентні переваги стосовно інших галузей України. На товари агропромислового комплексу завжди буде попит, незважаючи на будь-які кризи. Постійне зростання кількості населення у світі породжує постійний попит на продукти харчування. Розширенню споживчого ринку сприяє швидкий темп урбанізації, який свідчить про зменшення в світі кількості населення, яке самостійно може забезпечувати себе продуктами харчування.

3. Показано, що експорт товарів агропромислового комплексу займає велику частку загального експорту України. Ключовими товарами АПК, які формують експортний потенціал, є соняшникова олія, кукурудза та пшениця. З цього випливає, що експортна база АПК України складається переважно з продукції низького ступеня переробки, що формує низьку додану вартість до ВВП країни.

4. Акцентується увага на слабкості тваринництва в національному агропромисловому комплексі України, що за відповідного розвитку могло б розширити кількість джерел надходження валюти та мінімізувати втрати від цінних коливань на ринку зернових. В тому числі, продукція тваринництва користувалась би попитом більшою мірою на азійських ринках.

5. Аналіз відносних переваг за товарними позиціями агропромислового комплексу України показав, що наявні надзвичайно сильні переваги в експорті кукурудзи та пшениці. Сильні переваги також стосуються олійного насіння, цукру та шоколаду. Так як найбільші експортні переваги за товарами співпадають із найбільшими експортними позиціями, то даний фактор формує передумови до подальшого нарощування експорту товарів агропромислового комплексу із України.

6. Відсутність в Україні державної підтримки власного господарства, яка у всіх розвинених країнах є невід'ємною складовою сільськогосподарської політики. В Україні присутня лише теоретично і не має жодного представлення фактичними діями уряду країни.

7. Доведено, що Україна має значно більше можливостей розвитку в галузі агропромислового комплексу, аніж в промисловості, через наявність значних родючих територій та попит на продукцію агропромислового комплексу на зовнішніх ринках. Проаналізовано той факт, що сільськогосподарські землі використовуються здебільшого неефективно, а вирощена продукція не піддається високому ступеню переробки, що формує низьку додану вартість.

8. Доведено, що саме розвиток агропромислового комплексу в ролі пріоритетної галузі у розвитку економіки України на даному етапі є найперспективнішим і найдоцільнішим. Адже роль сільського господарства на міжнародному рівні буде безупинно зростати, а можливість до збільшення обсягів виробництва наявна у малої кількості країн.

Список використаних джерел

1. Портер М. Міжнародна конкуренція/ М. Портер; пер. с англ.; під ред. і з передмовою В. Д. Щетиніна. – М. : Міжнародні відносини, 1993. – 896 с.

2. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://land.gov.ua>

3. Клименко Л. В. Зовнішньоторгівельний баланс продукції сільського господарства і продовольства України: проблеми та перспективи / Л. В. Клименко // Агросвіт. – 2013. – № 5. – С. 2–9.

4. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua> (<http://minagro.gov.ua/node/26768>)

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**

Структура державного боргу: макроекономічні ризики

Кравченко М.О., e-mail – mishakravchenko70@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д.Моторного

Державний борг виступає важливою складовою ринкової економіки. Використання державою позик зумовлено нестачею власних фінансових ресурсів, необхідних для фінансування державного бюджету. За умови ефективного використання залучені кошти можуть стати позитивним чинником економічного зростання, але в іншому випадку збільшення заборгованості призводить до фінансової кризи, порушення макроекономічної стабільності та формуванню додаткових макроекономічних ризиків. В межах даного дослідження аналізуються ризики, пов'язані зі зміною структури державних запозичень. Динаміка обсягу державного боргу України наведена на рис. 1

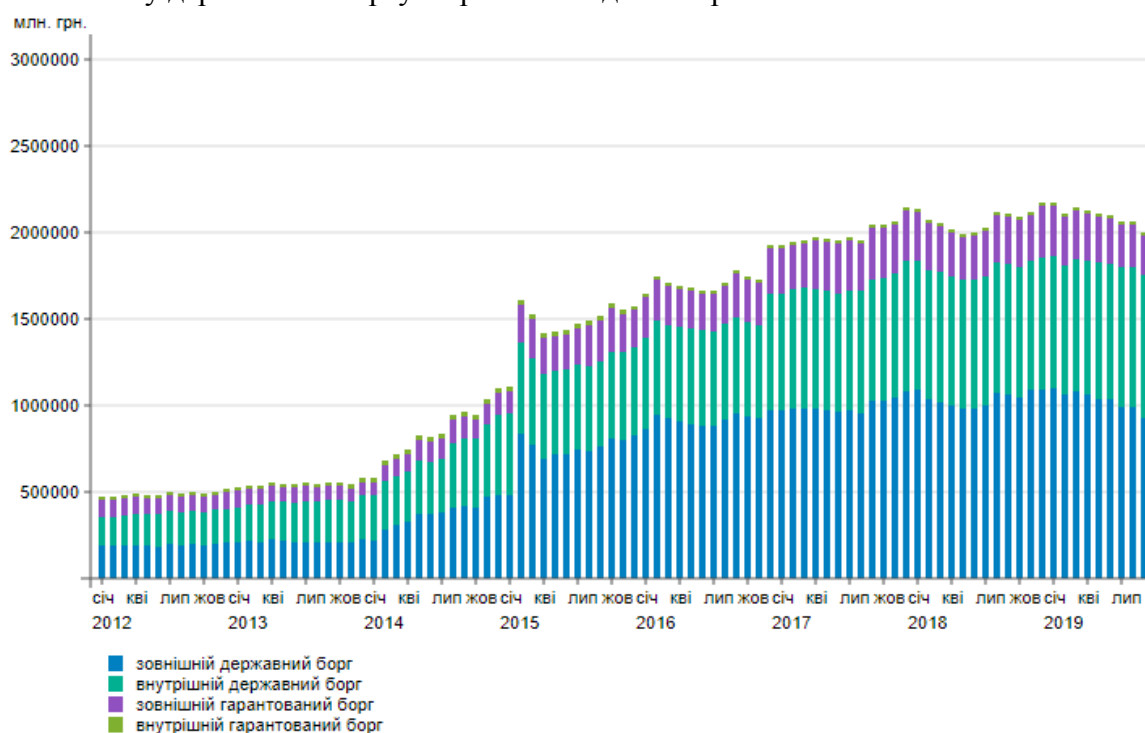

Рисунок 1 - Динаміка обсягу державного та гарантованого боргу України [1]

До переліку боргових ризиків слід віднести: 1) валютний ризик у зв'язку з переважанням у структурі запозичень зовнішнього боргу, який виникає у випадку несприятливих коливань курсу гривні; 2) ризик перенесення зобов'язань приватного сектора на державний бюджет у зв'язку зі збільшенням частки гарантованого боргу; 3) ризик фінансової та інституціональної залежності від міжнародних організацій у зв'язку з переважанням частки зобов'язанням України перед МФО у структурі боргу; 4) ризик зменшення ефективності управління державним боргом внаслідок недосконалості обігу державних боргових цінних паперів.

Орієнтація боргової політики України на зменшення даних ризиків сприятиме підвищенню рівня економічної безпеки України та стабілізації фінансового сектора.

Список використаних джерел

1. Фінансова аналітика URL: // <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov/2018/>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/borgovi-pokazniki-st>

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**

Особливості організації міжнародної туристичної діяльності в туристичному агентстві «Навколо світу»

Кривошей А.Е.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розвиток туризму відіграє важливу роль у вирішенні соціальних проблем держави. В багатьох країнах світу саме за рахунок туризму створюються нові робочі місця, підтримується високий рівень життя населення, створюються передумови для поліпшення платіжного балансу країни. Розвиток сфери туризму сприяє підвищенню рівня освіти, вдосконаленню системи медичного обслуговування населення, впровадженню нових засобів поширення інформації тощо. Туризм безпосередньо впливає на соціальне, культурне й економічне життя держави.

У багатьох державах світу туризм розвивається як система, що дає всі можливості для ознайомлення з історією, культурою, звичаями, духовними і релігійними цінностями даної країни і її народу, і дає прибуток у скарбницю. Не говорячи вже про те, що ця система «годує» дуже багато фізичних і юридичних осіб, так чи інакше зв'язаних із наданням туристичних послуг.

У даній роботі була зроблена спроба виділити й проаналізувати основні принципи ведення туристичної діяльності та менеджменту у такій сфері як обслуговуюча, на прикладі туристичної фірми "Навколо світу".

ТА «Навколо світу» має ліцензію на здійснення туристичної діяльності. Серед продуктів компанії здебільшого авіаційні тури, через специфічну її направленість.

Практика допомогла мені зрозуміти, як багато залежить від грамотно створеної системи управління на підприємстві починаючи від правильно підібраних кадрів і закінчуючи ефективною роботою з інформацією. У турфірмі "Навколо світу" організаційна культура відіграє дуже важливу роль і вона бути предметом пильної уваги з боку керівництва. Для керівника підприємства дуже важливо розробити відповідну систему управління персоналом, навчитися стимулювати співробітників.

Важливе значення для роботи підприємства має маркетинг. В даний час, коли практично всі ніші ринків вже зайняті і в кожній з них є свої лідери, дуже складно пробитися в одну з них і завоювати місце. Від правильної цінової політики і ступеня мотивації персоналу залежить дуже багато.

Під час проходження виробничої практики в тур фірмі "Навколо світу" в якості молодшого помічника менеджера були придбані не лише прекрасні навички в сфері технологій туристичного бізнесу, а й закріпилися і заглибилися теоретичні знання, набули практичних навичок самостійної роботи.

Дана практика дозволила при дослідженні структури та організаційної діяльності турфірми розширити і поглибити вже наявні знання і розвинути до неї інтерес, дозволяючи тим самим визначити для себе правильність вибору даної професії.

При складанні звіту були виконані наступні завдання:

- вивчення діяльності служб і відділів підприємства і їх взаємодією;
- набула певного досвіду у спілкуванні з туристами, партнерами;
- оволоділа методикою оформлення різноманітної документації;
- оволоділа способами формування та розробки спеціальних заохочень та пропозицій для туристів;

Фахівець в галузі туризму повинен володіти різнобічними знаннями в області географії, економіки, юриспруденції, культурології, історії, етики спілкування, психології і т. д.

Під час практики у турфірмі "Навколо світу" ми дізналися, як ефективно управляти персоналом, як зацікавити клієнта, навчилися розробляти індивідуальні тури для любителів подорожувати. Також ми отримали навички спілкування з клієнтами, колегами, партнерами. Вважаю, що отримані мною знання дуже цінні для нашого розвитку як фахівця

Список використаних джерел

1. Братко О.С. Маркетингова політика комунікацій: Навч. посібник. - Тернопіль: Карт-бланш, 2006. - 275 с.
2. Дем'яненко С.Р. Основи бізнес-планування туристичної фірми: Навчально-методичний посібник. - М.: Радянський спорт. 2002. - 304с
3. Горемикін В.А., Богомолів А. Ю. Бізнес-план: Методика розробки. 45 реальних зразків бізнес - планів .- М.: «Ось-89», 2002.-864 с.
4. Грабовська І.В., Капінос Г.І. Планування діяльності підприємства.-Хмельницький: ТУП, 2002.-142с.
5. Економіка та організація виробництва: Підручник / За ред. В.Г. Герасимчука, А.Е. Розенплентера. - К.: Знання, 2007. - 678 с.

Науковий керівник: Демко В.С., викладач

Специфіка міжнародної торгівлі послугами

Кривцун Є.В. eugenebroforce@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Світовий ринок послуг за останні десятиріччя розвивається швидкими темпами. Міжнародна торгівля послугами стала такою ж постійною і прибутковою, як і торгівля промисловими товарами. Можна відмітити зростання потреби в транспортних послугах, туристичних, фінансових та правових послугах.

Прибутковість і дохідність учасників сфери послуг можлива тільки при вирішенні трьох основних завдань:

- створення постійно діючих систем збору і поширення комерційної інформації, включаючи банки даних, причому як кон'юнктурного характеру, так і статистичні, що дозволяють оцінювати не тільки стан внутрішнього і зовнішнього ринків, а й економічні тенденції їх розвитку;
- створення матеріально-технічної бази, що дозволяє сформувати основні елементи ринкової інфраструктури - власну складську мережу, транспорт, зв'язок, комунікації з метою своєчасного виконання контрактних зобов'язань з постачання товарів та обслуговування;
- систематичне здійснення якісної підготовки і перепідготовки власних кадрів - менеджерів і агентів торгівлі, що забезпечують своєчасне виконання завдань, спрямованих на забезпечення якісними послугами цільових аудиторій клієнтів [1].

Внаслідок економічної кризи в Україні найбільше потерпають такі сфери послуг, як пральні та хімчистки, ремонтні майстерні, трохи ліпше становище має ресторанний ринок, ринок салонів краси та ринок корпоративного страхування, зберігають стабільність з найменшими втратами ринок телефонії, готельний ринок, ринок реклами та маркетингових послуг, а в стані процвітання знаходиться ринок послуг автозаправок. Щодо перспективи розвитку сфери послуг України, то очевидним і закономірним є її залежність від своєчасного подолання загальноекономічної кризи.

Розвиток сфери послуг в Україні зазнає постійного впливу як позитивних, так і негативних чинників. Негативними чинниками є: невисокий рівень конкуренції між підприємствами сфери послуг; слабе реагування підприємств сфери послуг державного сектора економіки на мінливі умови в споживному попиті; недоробки в нормативно-правових актах, що регламентують діяльність організацій сфери послуг та ін. До позитивних чинників можна віднести значне збільшення числа організацій сфери послуг; появу на вітчизняному ринку іноземних конкурентів, що мають досвід організації сфери послуг у своїх країнах; зміцнення недержавного сектора економіки, у тому числі малого й середнього бізнесу тощо.

Розвиток сфери послуг в Україні потребує залучення додаткових інвестицій, в т.ч. іноземних. Залучення іноземного капіталу забезпечить не тільки надходження необхідних фінансових ресурсів, але й передових, технічно ефективних методів реалізації послуг, що сприятиме підвищенню їх якості, доступності, культури обслуговування та в кінцевому рахунку - підвищить конкурентоспроможність вітчизняних виробників послуг та значно зміцнить позиції України в міжнародному обміні послугами.

Список використаних джерел:

1. Кириченко А.В., Шевчук В.Я., Мазарук А.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник / К.: Знання, 2005. – 493 с.

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент.

Вплив нетарифних інструментів на міжнародну торгівлю України

Лобода В.С. veronikaloboda8@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Існуюча система технічних бар'єрів в Україні є неефективною, оскільки вона не враховує реалій ринкової економіки та сучасних методів державного контролю. Як результат – українські вимоги суперечать базовим принципам СОТ щодо добровільного характеру стандартів, пріоритету міжнародних стандартів перед вітчизняними, впровадження технічних бар'єрів у торгівлі виключно за виникнення загрози для споживачів, визнання інших систем оцінки відповідності, які базуються на принципах СОТ.

Обговорюючи подібні проблеми, варто пам'ятати, що Україна взяла на себе певні зобов'язання; по-перше, всі стандарти (національні, міжрегіональні чи міжнародні) повинні бути добровільними; по-друге, скоротити перелік продукції, яка підлягає обов'язковій сертифікації, сприяючи як найширшому впровадженню декларування відповідності виробником; по-третє, затвердити порядок, який забере право перевіряти чи сертифікувати будь-яку імпортовану харчову продукцію Державним комітетом України з питань технічного регулювання та споживчої політики [1].

Як свідчить статистика, експорт України має переважно сировинний характер і складається з продукції перших технологічних переділів, а імпорт, навпаки, з високотехнологічної продукції та товарів кінцевого споживання. У структурі зовнішньої торгівлі України з ЄС в період 2013-2018 р.р. суттєву частку займає імпорт. За підсумками фінансових показників першого півріччя 2018 у порівнянні з аналогічним періодом 2017 експорт українських товарів та послуг збільшився на 12.7 % й наразі складає 26 876 млн. дол. Так, загальний український експорт впевнено зростає, але разом з ним росте й імпорт. У першому півріччі в Україну ввезено товарів загальною вартістю 30939.9 млн. дол. Сальдо зовнішньоекономічної торгівлі залишається негативним, українці купили на 4063.7 млн. доларів США більше, ніж продали.

Статистика говорить про те, що складові імпорту істотно не змінились за останні 4 роки. Україна імпортує не тільки продукти, які не вирощує, чи не виробляє. Постійно відбувається міжнародний обмін товарами та послугами, навіть аналогічними вітчизняним. Це позитивно впливає на економіку в цілому, тому що сприяє здоровій конкуренції.

Враховуючи багатоплановість та специфіку впливу митного тарифу на розвиток зовнішньоторговельних відносин та економіки країни в цілому, доцільною є виважена політика держави щодо визначення рівня ставок мита. Використання даного підходу є необхідним, оскільки треба враховувати всю сукупність можливих економічних, а також соціальних наслідків даного способу регулювання. На даний час нетарифні обмеження зовнішньої торгівлі поширені і застосовуються у всіх країнах світу. Ставлення до них урядів, експортерів та імпортерів у різних країнах неоднозначне. Однак жодна країна світу цілком не відмовилася від їхнього застосування і не ставить цього завдання на найближче майбутнє.

Список використаних джерел:

1. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С. Міжнародна торгівля : підручник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова. – Київ-Катовіце - Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 80-84 с.

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

Регіональні аспекти сталого розвитку

Мазурова І.В.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Забезпечення регіонального сталого розвитку в умовах функціонування економічних процесів в Україні потребує реалізації стратегії соціальних, економічних і екологічних перетворень. Перехід до сталого розвитку України, вже визначає важливість участі в цих процесах регіонів.

Фактично всі проблеми соціального, економічного та екологічного рівнів беруть свій початок на регіональному рівні, а вже потім набирають більш масштабнішого значення. Регіональна політика сталого розвитку є однією з основних напрямків діяльності держави, що бере до уваги певні цілі, принципи та стратегічні завдання.

Сталий розвиток регіону визначає саме подолання певних несприятливих чинників, які впливають на розвиток і окремих регіонів, і держави в цілому. Характеризується він визначенням важливих цілей та виявленням умов щодо їх досягнення. Тому актуальності, в наш час, все більше набувають питання, щодо забезпечення регіонального підходу, для здійснення політики сталого розвитку.

Основні проблеми забезпечення сталого розвитку регіону досліджувалися у працях таких зарубіжних авторів, як І. Барсуков, О. Солтисік, О. Маряшина, О. Пчелінцев, В. Бабаєв та інших. Дослідження аспектів сталого розвитку в Україні, реалізовували такі науковці, як В. Волошин, С. Дорогунцов, М. Згуровський, Б. Данилишин, В. Шевчук та інші. Також дослідженням певних процесів регіонального сталого розвитку присвячені роботи Н.А. Супруна, Л.Г. Чернюка, І.М. Ваховича та інших. Всі ці вчені робили акценти на обґрунтуванні стратегічних аспектів сталого регіонального розвитку, дослідженні фінансового забезпечення сталого розвитку, забезпеченні та підвищенні конкурентоспроможності регіонів України.

Метою даної роботи є визначення проблем, які безпосередньо негативно впливають на розвиток регіонів, дослідження стратегічних напрямів вирішення цих проблем та розгляд сталого розвитку як важливого сегменту регіональної політики. Відповідно до поставленої мети, були виділені та виконані такі завдання:

проаналізувати необхідність сталого розвитку як поставленої мети для регіональної політики;

проаналізувати основні проблемні сегменти регіонального сталого розвитку України;

виділити найбільш важливі аспекти вирішення проблем забезпечення регіонального сталого розвитку в Україні.

Об'єктом дослідження є процеси забезпечення регіонального сталого розвитку в Україні.

Предметом дослідження є особливості реалізації цілей сталого розвитку на регіональному рівні.

Під час виконання роботи застосовувалися такі методи досліджень: економіко – статистичний метод (опрацювання статистичних даних), метод узагальнення (при формулюванні основних висновків), метод порівняння (порівняння статистичних даних різних регіонів України), метод наукової абстракції (при визначенні основних категорій теми).

Аналізуючи вплив сталого розвитку на регіональну політику, виділяючи основні проблеми його реалізації і запропонувавши методи їх цільового вирішення, ми можемо зробити певні висновки:

1. Доведено, що здійснення ефективної політики сталого розвитку потребує залучення регіонів. Також визначено, що регіональна політика, в свою чергу, включає три проблемні сфери забезпечення розвитку: економічна, соціальна та екологічна. Сталий розвиток повинен бути пріоритетним національним інтересом для забезпечення у регіональних програмах соціального, економічного та екологічного розвитку. Визначення регіональної стратегії сталого розвитку як комплекс певних заходів, що спрямовується на досягнення перспективних цілей.

2. Визначено, що вирішення проблем регіональної політики є достатньо актуальною темою в наш час. Для вирішення цих проблем необхідно створювати концепції сталого розвитку, на основі яких будуть формуватися програми здійснення регіональної політики. Також, виділені завдання державної регіональної політики сталого розвитку, завдяки яким відбудеться покращення стану регіонів і держави в цілому, і визначено їх зміст.

3. Доведено, що сталий розвиток функціонує здебільшого на базі людського розвитку. А вже сама концепція людського розвитку охоплює суспільні проблеми, які базуються на економічних та соціальних аспектах. За статистичними даними, проаналізовано інтегральний регіональний індекс людського розвитку, за показниками якого можна простежити особливість кожного окремого регіону.

4. Визначено 5 проблемних блоків, які впливають на інтегральний регіональний індекс людського розвитку, а тобто визначають найбільш критичні фактори регіонального розвитку: доходи населення, здоров'я, навколишнє середовище, гідна праця, освіта. Доведено важливість впливу цих блоків на розвиток регіонів, шляхом порівняння статистичних даних регіонів. У кожному блоці виділено кілька регіонів з найбільш високими показниками ризиків розвитку кризових проблем. Проведений аналіз свідчить про те, що Україні необхідна послідовна державна, а також регіональна політика, яка буде враховувати специфіку регіонального планування і особливості розвитку кожного регіону.

5. Визначено, на яких аспектах ґрунтується сталий розвиток регіону: соціальні, економічні та екологічні. Виділено фактори, які впливають на кожний із цих аспектів сталого розвитку, при реалізації регіональної політики.

6. Виділено і запропоновано основні стратегічні завдання подолання проблем 5 блоків, визначено основне спрямування проблем кожного блоку. Досліджено і виділено найбільш раціональні та можливі до виконання стратегічні рекомендації, які надалі при правильному виконанні і застосуванні у регіональній політиці, підвищать рівень регіонального сталого розвитку держави.

Список використаних джерел

1. „Sustainable Development: A Critical Review” by Lele, S.. World Development vol. 19, # 6, pp. 607 – 621.
2. Sustainable Development Goals: Why do We Need Them? Social Evolution & History, Vol. 14 No. 2, September 2015 176–190
3. Brief for GSDR 2015 The Concept of Sustainable Development: Definition and Defining Principles
4. Brodhag, C., & Taliere, S. Sustainable development strategies: Tools for policy coherence. Natural Resources Forum, 136-145.
5. Артюшок К. А. Критерії та індикатори економічної безпеки і збалансованого розвитку регіону / К. А. Артюшок // Економічний менеджмент. – 2016. - № 3. – С. 59.
6. ГРОМОЗДОВА ЛАРИСА, ГРОМОЗДОВ ВОЛОДИМИР. Глобальні цілі сталого розвитку в регіональній політиці України. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА. 2017. № 2 (27)
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] // <http://ukrstat.gov.ua>

8. Національна стратегія розвитку – Україна-2015 [Електронний ресурс]. –Режим доступу:ecos.kiev.ua/Dopovid_nacionalna_paradygma_stalogo_rozvytku.pdf.

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**

Особливості реалізації політики таргетування на сучасному етапі

Малахов А. О., Email: vcomfy4473@gmail.com

Таверійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Монетарна політика центрального банку повинна забезпечувати фінансову стійкість банківського сектору, дієвість платіжно-розрахункового механізму, фінансову стабільність країни, у зв'язку з чим актуальність її аналізу залишається високою за будь-якого стану економіки, особливо за умов інфляційного таргетування.

Інфляційне таргетування — комплекс заходів, які приймаються Національним банком для контролю за рівнем інфляції шляхом визначення цільового орієнтуру – таргету, досягнення якого має забезпечуватись у середньостроковій перспективі. Однак, реалізація інфляційного таргетування в Україні у 2019 році здійснюється за наявності обмеження: додатковою метою монетарної політики стало поповнення міжнародних резервів, що зазвичай не є цілю монетарної політики за режиму інфляційного таргетування. Однак, Національний банк змушений реагувати на суттєве скорочення золотовалютних резервів протягом березня-травня 2019 року активними операціями з валютними цінностями (рис. 1) [2].

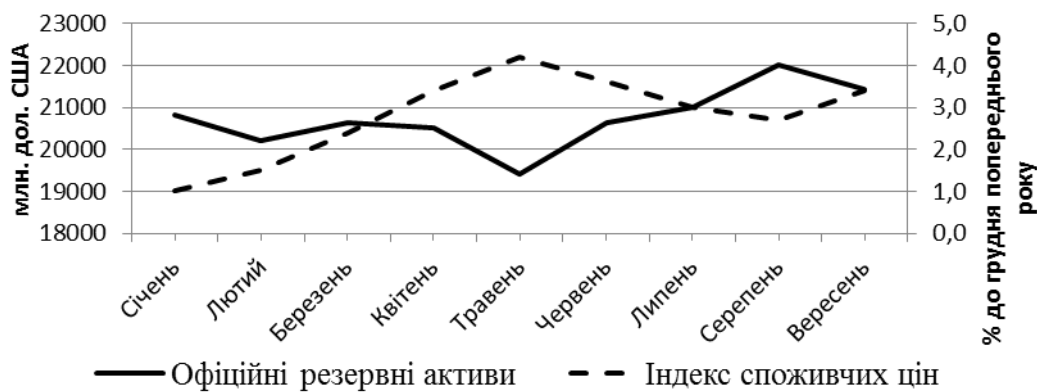

Рис. 1 Зміна параметрів монетарної політики у 2019 році

У зв'язку з таким «роздвоєнням» політики таргетування ефективність монетарних заходів щодо стабілізації інфляційних очікувань має змінний характер: позитивна протягом травня-серпня та негативна з січня по травень та у вересні 2019 року.

Отже, наявність проблем у реалізації монетарної політики на сучасному етапі вимагає виважених підходів до застосування певних засобів та інструментів впливу. Йдеться передусім про актуальність узгодження валютних інтервенцій з практикою антиінфляційного регулювання з метою попередження «шокових» коливань золотовалютних запасів та споживчої інфляції, що відповідає обраним пріоритетам на 2020 рік [1]. Вирішення зазначених проблем та подальше провадження НБУ ефективної та адекватної сучасним умовам монетарної політики стануть важливими передумовами стабілізації економіки України та забезпечення її економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Основні засади грошово-кредитної політики на 2020 рік та середньострокову перспективу / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/files/phmYQedcTmXDjdt>
2. Статистична інформація з офіційного сайту Національного банку України URL: <https://www.bank.gov.ua>.

Науковий керівник: Почерніна Н.В., к.е.н., доцент

Гендерна специфіка економічної діяльності в Україні

Маніло А. О.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розглядаючи різні аспекти впливу на економічну діяльність в нашій країні, не можна забути про гендер, який проявляється у вигляді гендерної нерівності та дискримінації, що призводить до диференціації умов самореалізації жінок та чоловіків в різних сферах економічної діяльності. Багато іноземних та вітчизняних вчених, а саме: А. Волобуєва, І.С. Кон, Д.Н. Остапенко, С. Фаррел, Ф.Л. Джеймс, та інші, зазначає В.В. Черняхівська [4], в своїх працях намагаються знайти причини тенденції до зростання негативних проявів даного аспекту на макроекономіку в цілому. Так як питання гендеру в розрізі впливу на економічний стан країни хвилює і мене, я вирішала спробувати відобразити своє бачення цієї проблеми.

Теоретичне значення цього дослідження полягає у поглибленому розгляді усіх аспектів проблеми гендерної нерівності на національному ринку праці, важливої складової економіки нашої держави.

Практичне значення його результатів полягає в тому, що їх доцільно використовувати в якості фундаменту для розробки інноваційних, високоефективних рекомендацій з приводу стабілізації ситуації, як на регіональному так і на макрорівні.

Отож, об'єктом дослідження є гендерна дискримінація, що має своє відображення в наступних аспектах:

1. Працевлаштування (прийом на роботу).
2. Доступ до певних професій чи посад.
3. Оплата праці.
4. Просування по службі, у професійній кар'єрі.
5. Зайнятість на ринку праці.

Метою даного дослідження є систематизація причини виникнення гендеру, як фактору впливу на економічну діяльність в Україні, ознайомлення зі статистичними даними та виділення найбільш проблемних аспектів, і спроба сформулювати власні заходи для вирішення цього питання.

Предметом дослідження виступають особливості впливу гендеру на ринок праці України.

Відповідно до зазначеної мети були поставлені та розв'язанні такі завдання:

1. Продемонструвати поетапний історичний розвиток гендерної нерівності та її впливу на різні сфери суспільного життя;
2. Проаналізувати статистичні показники та визначити головні тенденції розвитку рішень гендерного питання.

Методологічною основою роботи послужили загальнонаукові методи, такі як: метод наукової абстракції, метод аналізу (опрацювання статистичного матеріалу), метод узагальнення (формулювання висновків), а також графічний та табличний методи.

І У підсумку, треба сказати, що деталізація історичних етапів становлення гендерної дискримінації (ранньофеодальний, станово-представницький, імперський, національно-республіканський, радянський та сучасний в умовах незалежної України) дають більш поглиблене розуміння розвитку практики нерівності в суспільстві нашої держави, яка знаходить свої прояви як в соціальних, так і економічних аспектах.

Методи ж, якими соціологи та інші спеціалісти керуються до сьогодні для виміру нерівності, а саме: Індекс розвитку з урахуванням гендерного фактору, Індекс розвитку з

урахуванням гендерного фактору мають міжнародне визнання і є досить ефективними, адже їх основу складають статистичні дані. А разом показують, що Україна за ознакою гендерної рівності суттєво відстає від провідних країн світу.

Відтак, підійшовши до головної теми роботи, а саме гендерного аспекту на ринку праці, ми розглянули головні його складові, які піддаються його впливу. Серед них, доступ до управлінських посад, гідна оплата праці, а також працевлаштування, які першими підпадають під негативний вплив усталених стереотипів, а саме «стереотипу роботодавців».

2 В розрізі гендерного аспекту макроекономіки не можна забути про зайнятість, яка неминуче страждає через строкатість поділу професій на «жіночі» та «чоловічі». Показники формальної та неформальної зайнятості в трирічній періоді демонструють картину того, що кількість незайнятих, або зайнятих не офіційно жінок переважає над чоловіками.

Такий розрив обумовлений декількома чинниками, а саме бюрократією, що міцно зачепилася в управлінському апараті, незадовільними умовами праці, що не мотивують жінок працювати, пріоритетністю чоловіків у важких галузях і їхній дефіцит в науковій та медичній сферах.

3 Саме тому, необхідним є втручання державних та місцевих органів влади, задля регулювання усіх вищенаведених аспектів та зведення проблеми гендерної дискримінації нанівець.

Впроваджені зараз нормативно-правові акти або поширення міжнародного проекту «ПРОМІС» є підтвердженням того, що держава бере участь в розв'язанні цього питання, але для того щоб зламати стереотипне мислення в суспільстві треба мати за плечима законодавчо закріплені постанови та рішення, які будуть надійним гарантом збереження гендерної рівності, а відтак і економічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Покришук В., Коваль С. Проблеми гендерної зайнятості населення на ринку праці України. *Україна : Аспекти праці*, 2011. №2, с.3-10
2. Фулей Т. Гендерні стереотипи як причин порушення принципу недискримінації (на прикладі сфери зайнятості), 2017, м.Київ.
3. Черба В.М., Ромашко І.Ю. Гендерна нерівність на ринку праці України ТОВ «ДКС Центр», №5, 2016, м. Дніпропетровськ.
4. Черняхівська В.В. Історичний досвід становлення української моделі гендерного паритету. Дніпровський державний аграрно-економічний університет, ТОВ «ДКС Центр», 2016 рік, м. Дніпропетровськ.
5. Безробіття в Україні та світі, I квартал 2018 року., Економічний дискусійний форум, 23.06.2018(дата звернення 12.05.2019).

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**

Експорт та імпорт товарів і послуг за регіонами України

Міщенко М.І.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Аналіз експортно-імпортних відносин країни та загального стану зовнішньої торгівлі необхідно проводити з урахуванням впливу на даний показник кожного регіону України. Дослідження регіонального впливу на національні показники зовнішньої торгівлі є актуальним за умов формування територіальних стратегій розвитку в країні як в цілому, так і по окремим її областям.

З метою виявлення регіонів, які створюють конкурентні переваги України на світовому ринку товарів та послуг, доречно проаналізувати товарно-послугову структуру експорту та імпорту країни в її регіональному аспекті. Аналіз проведемо за 2016-2017 роки.

Аналізуючи експорт товарів за регіонами України, позитивно можна відзначити Дніпропетровську, Донецьку, Запорізьку, Київську, Миколаївську, Одеську області та м. Київ. Це регіони з найвищими обсягами експорту товарів. Експортна вартість товарів по цій групі коливалася в 2016 році від 1520,5 до 8568,8 млн.дол., а в 2017 – від 1748,4 до 9738,3 млн.дол. Водночас в 2017 році по цій групі регіонів спостерігається стабільне зростання вартості експорту відносно попереднього року. Слід відмітити також переважно зростаючу кількість підприємств, які займалися в 2016-2017 роках товарно-експортною діяльністю. Наприклад, кількість таких підприємств в Одеській області та м. Києві зросла відповідно на 100 та 199 за останній рік. Якщо аналізувати питому вагу регіону в загальному експорті товарів України, то тут слід виділити Дніпропетровську область та, знов таки, м. Київ. Їх середня за 2016-2017 роки частка склала 16,2 та 23,0% в загальному обсязі експорту товарів країни відповідно. Регіони з найнижчими обсягами експорту товарів - Рівненська, Тернопільська, Херсонська та Чернівецька області. Їх середня питома вага у відповідному загальному обсязі менше 1,0%, а вартість експорту товарів по цій групі, незважаючи на зростаючу кількість підприємств-експортерів, коливалася від 119,3 до 318,3 млн.дол. в 2016 році і від 149,8 до 383,3 млн.дол. - в 2017.

Найголовнішими регіонами-імпортерами товарів є такі області, як Дніпропетровська, Київська, Львівська, Харківська та м. Київ. Вартість імпорту товарів по групі цих регіонів є найвищою серед інших – від 1489,5 до 16137,0 млн.дол. в 2016 році та від 1619,4 до 19848,6 млн.дол. – в 2017. Питома вага імпорту товарів даної групи регіонів в загальному імпорті товарів країни становила в 2016 та 2017 роках 13,1 та 12,8% відповідно. Щодо кількості підприємств, які займалися імпортною діяльністю в цих регіонах, то можна відмітити теж, як і у випадку з експортом товарів, їх зростаючу кількість. Найнижчими обсягами імпорту товарів характеризуються Кіровоградська, Херсонська та Чернівецька області (не більше 0,5% в загальному обсязі імпорту товарів країни в 2016 та 2017 роках).

Отже, у контексті зовнішньоторговельної діяльності по всіх практично регіонах в більшій чи меншій мірі протягом 2016-2017 років спостерігалися переважно тенденції до зростання як експортних вартостей товарної продукції, так і імпортних. Значний вплив на формування загальнодержавних показників спричинили показники по м. Києву, які в рази в більшу сторону відрізнялися від регіональних.

При аналізі експорту послуг слід виділити такі регіони, як Закарпатська, Київська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Харківська та м. Київ. Це регіони з найвищими обсягами експорту послуг. Кількість підприємств, що експортують послуги в 2017 році по регіонах даної групи коливалася від 199 до 2783 (Закарпатська область та м. Київ відповідно), і

вартість експорту послуг – від 256,9 до 3050,3 млн. дол. (в цих же регіонах). Середня питома вага експорту послуг вказаних регіонів в загальному обсязі експорту послуг по країні невеличка, не сягає і 8,0%, окрім м. Києва (28,5%). Тенденція щодо попереднього року – в різному ступені зростаюча (окрім Одеської області, де зовсім незначне зменшення вартості експорту послуг). У групі регіонів з найнижчими обсягами експорту послуг (Кіровоградська, Хмельницька, Чернівецька та Чернігівська області) його максимальна вартість становила в 2017 році 26,8 млн. дол. (Хмельницька область). Кількість підприємств-експортерів послуг по групі таких регіонів – від 29 до 84, середня питома вага експорту послуг в загальному їх обсязі по країні - 0,2%.

Регіони з найвищими обсягами імпорту послуг – це Дніпропетровська, Донецька, Київська, Одеська, Полтавська та м. Київ. Наприклад, вартість імпорту тільки в м. Києві в 2017 році становила 2511,3 млн. дол. при кількості підприємств-імпортерів послуг – 2050. Вартість імпорту послуг по іншим регіонам в цьому ж році коливалася від 141,7 до 228,9 млн. дол., але й кількість підприємств була відповідною (від 89 до 401). Щодо тенденції відносно попереднього 2016 року, то тут спостерігалось як зростання, так і зменшення вартості імпорту послуг. При цьому найвище зростання відбулося в Одеській області (на 43,3%), найбільше зменшення – в Дніпропетровській (на 27,3%). Питома вага вартості імпорту послуг в загальному його обсязі по Україні була високою тільки по м. Києву (45,9%). Найнижчими обсягами імпорту послуг характеризуються Житомирська, Тернопільська, Херсонська та Чернівецька області (від 1,9 до 13,0 млн. дол. в 2017 році). Частка імпорту послуг цієї групи підприємств в цьому ж році у відповідному загальному обсязі послуг по країні не перевищувала 0,2%.

Таким чином, логічно припустити, що ряд більш крупних, економічно розвинутих регіонів характеризується найвищим ступенем активності та участі у зовнішньоторговельній діяльності України. І, навпаки, низький рівень розвитку окремих областей, з незначною кількістю підприємств-експортерів та імпортерів, майже ніяким чином не сприяє просуванню України на світовий ринок.

Список використаних джерел

1. Зовнішня торгівля України товарами та послугами у 2017 році: стат. зб./ [за ред. А.О.Фризоренко]. – К. : Державна служба статистики України, 2018. – 148 с.
2. Кулицький С. Зовнішня торгівля України: стан, проблеми й перспективи/ С. Кулицький// Україна: події, факти, коментарі. – 2018. – № 9. – С. 81–93
3. Краснодєд Т.Л., Бакіна Т.В. Сучасний стан та товарна структура зовнішньої торгівлі України товарами// Науково-практичний журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». – 2018. - № 6 (17). – С.38-43

Науковий керівник Краснодєд Т.Л., к.е.н.,доцент

Види лікувальних грязей

Конча К.А., *karinkalg7123@gmail.com* **Нестерчук А.М.,** *nastyanesterchuk5@gmail.com*
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Грязі лікувальні (пелоїди) — осідання різних водоймищ, торф'яні відкладення боліт, виверження грязьових вулканів та інші природні утворення, що складаються з води, мінеральних і органічних речовин, що є однорідною тонкодисперсною пластичною масою. Лікувальні грязі утворюються під впливом геологічних, кліматичних, гідрологічних, біологічних та інших природних чинників. Матеріалом для утворення лікувальних грязей служать мінеральні частки, органічні речовини (залишки рослинних і природних організмів), колоїдні частки, органічного і неорганічного складу. Формування лікувальних грязей відбувається під впливом мікроорганізмів.

У результаті біохімічних процесів лікувальні грязі збагачуються так званими біогенними компонентами (з'єднання вуглецю, азоту, сірки, заліза і ін.). За змістом органічних речовин лікувальні грязі підрозділяють на органічні (10% сухої речовини), до яких відносяться торф'яні грязі, сапропели та неорганічні (менше 10% сухої речовини) — сульфідні, мул, сопкові грязі.

Органічні речовини визначають такі важливі властивості лікувальної грязі, як теплоємність, здатність утримувати тепло, здібність до адсорбції та ін. Мікрофлора і органо-мінеральний комплекс, подібний за складом до смол, пеніциліну та інші речовини лікувальної грязі обумовлюють антибактеріальні властивості грязей (головним чином неорганічних) і здатність їх до регенерації (відновлення бальнеологічних властивостей після вживання), що дозволяє багато разів використовувати їх без зниження лікувальної ефективності.

Різні типи лікувальних грязей, при всій різноманітності їх походження і складу, мають ряд загальних фізичних властивостей: пластичність, теплі властивості (теплопровідність, теплоємність, здібність до утримання тепла), здатність до адсорбції.

За походженням лікувальні грязі підрозділяються на декілька основних типів: торф'яні, сапропелеві, сульфідно-мулові, сопкові.

Основне бальнеологічне значення має міра розкладання торфу — співвідношення між кількістю останків, що розклалися і не розклалися. Для лікувальної мети використовують торф, у якого міра розкладання не нижче 40%. При нижчому процентному співвідношенні торф не є пластичним. Лікувальні торфи підрозділяються на мінералізовані (2 г/л), прісноводні (менше 2 г/л), вони у свою чергу підрозділяються на високозольні (золи більше 20 г/л) і низькозольні (золи менше 20%). Мінералізовані торфи всі високозольні. Вони можуть бути сірководневими (до 50 міліграма сірководню в торф'яному розчині), зазвичай з нейтральним середовищем і кислі.

Сапропели — відкладення мула переважно органічного складу (менше 10%), які утворюються в прісних або низькомінералізованих, головним чином у материкових озерах.

Сульфідні грязі — відкладення мула переважно мінеральних (соляних) приморських і материкових озер, у які поступає велика кількість розчинених мінеральних речовин (особливо сульфідних іонів) і твердих часток (у т.ч. глинистих і таких, що містять залізо).

Сопкові грязі — продукт діяльності так званих грязьових вулканів, сопок і інших утворень, розташованих у молодих складчастих областях, у зонах тектонічних порушень, складених глинистими породами.

Список використаних джерел.

1. Основи рекреалогії (економіко-екологічний та маркетинговий аспект) [текст] : навч. посіб. / І. О. Гродзинська, С. Г. Нездоймінов, О. В. Гусєва, А. В. Замкова. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 264 с.

Науковий керівник: Кальченко С.В., д.е.н., професор

Напрями розвитку міжнародного туристичного бізнесу на прикладі туристичної фірми «Браво Тур»

Овесков О.В.

Таврійський державний агротехнологічний університет

За даними Всесвітньої Туристичної організації (ВТО) у теперішній час туристська індустрія є одним з най динамічніших секторів як української, так і світової економіки. За рівнем прибутковості туризм поступається лише індустрії видобутку нафти і автобудування.

Запорізька область займає дуже незначне місце на туристичному ринку України. Запоріжжя є більш індустріальним містом, де знаходиться багато заводів, тому розвиток туристичної діяльності саме в цій області має маленькі темпи. Однак незважаючи на це туристичні фірми розвивають свою діяльність та всіляко намагаються її підтримувати.

Зараз кількість турфірм значно збільшилася і жорстка конкуренція змушує їх займати свої ніші на туристичному ринку міста Мелітополя. Всього в місті працює більше 30 туристичних фірми, кожна з яких намагається привабити клієнтів купувати послуги саме в їх фірмі.

Відповідно до навчального плану я проходив практику з 3 червня 2019 року по 21 червня 2019 року. Проходження виробничої практики було здійснено в турфірмі "Браво Тур".

Головною метою проходження практики була систематизація і розширення теоретичних навиків самостійної роботи у розв'язанні конкретних економічних та управлінських завдань, які входять в коло обов'язків фахівців з туризму.

Проходячи практику у в турфірмі " Браво Тур" на посаді керівник менеджера з туризму, моїми основними завдання, були:

- повне і широке висвітлення можливостей відпочинку і подорожей по всіх наявних турах, курортах, туристичних центрах;
- просування інформації про власні можливості за допомогою реклами;
- організація продажу туристичного продукту з урахуванням специфіки і особливостей туристичного ринку.

В процесі проходження практики я:

- навчився застосовувати теоретичні знання, отримані в процесі навчання, на практиці;
- ознайомився з підприємством, його внутрішньою структурою, роботою і способами управління діяльністю працівників;
- ознайомився з роботою співробітників;
- ознайомився з ціноюю і маркетинговою стратегією підприємства.

В якості основного об'єкта даної роботи виступає підприємство, яке утворено в якості приватного підприємства, що належить одному власникові, і має власну назву "Браво Тур" та знаходиться в місті Мелітополь. Підприємство діє на підставі українського законодавства, різних нормативних і правових норм і документів. Основним напрямком підприємства є надання туристських послуг. Прибуток підприємства безпосередньо залежить від кількості замовлень, присутність яких визначається кваліфікацією персоналу.

Проходження практики є важливим елементом при підготовці майбутнього фахівця. Практика дає можливість студенту застосувати отримані в процесі навчання знання, вміння і навички на практиці. Під час проходження практики була затребувана основна частина знань, отриманих мною на заняттях.

Практика допомогла мені зрозуміти, як багато залежить від грамотно створеної системи управління на підприємстві починаючи від правильно підібраних кадрів і закінчуючи ефективною роботою з інформацією.

Важливе значення для роботи підприємства має маркетинг. В даний час, коли практично всі ніші ринків вже зайняті і в кожній з них є свої лідери, дуже складно пробитися в одну з них і завоювати місце. Від правильної цінової політики і ступеня мотивації персоналу залежить дуже багато.

Під час проходження виробничої практики в тур фірмі « Браво Тур» в якості молодшого помічника менеджера були придбані не лише прекрасні навички в сфері технологій туристичного бізнесу, а й закріпилися і заглибилися теоретичні знання, набули практичних навичок самостійної роботи.

Дана практика дозволила мені при дослідженні структури та організаційної діяльності турфірми розширити і поглибити вже наявні знання і розвинути до неї інтерес, дозволяючи тим самим визначити для себе правильність вибору даної професії

Список використаних джерел

1. Миронов Ю.Б. Маркетинг в туризмі: Конспект лекцій http://tourlib.net/books_ukr/mark_tur08.htm
2. Котлер Ф. Маркетинг. Гостинність і туризм : навч. посібник для вузів / Ф. Котлер. - Изд.4-е, перероб. і доп. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006 – 639
3. Офіційний сайт туристичної фірми «Браво Тур» <https://bravo-t.com/>
4. Закон України про рекламу від 11.7.2003 № 1121-IV; www.ministerstvo.com.ua
5. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні http://tourlib.net/books_ukr/kyfjak_1.htm
6. Організаційні структури управління в туризмі https://pidruchniki.com/11570718/turizm/organizatsiyni_strukturi_upravlinnya_turizmi

Науковий керівник: Демко В.С., викладач

ГРОШОВИЙ РИНОК ТА ПРОБЛЕМИ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Острроверхов В.А., студент 11 ПУ, Email: ostroverkhovvlad2@gmail.com
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Роль грошей є результатом їх функціонування і виявляється у стимулюючому чи гальмуючому впливі грошей на певні економічні процеси. Такий вплив забезпечується самою наявністю грошей на ринку, завдяки чому всі економічні суб'єкти функціонують у грошовому середовищі, а також зміною кількості грошей в обороті.

Тобто грошам належить ключова роль в ринковій економіці. Однією із найважливіших послуг, що виробляє банківська система це кредитування та депонування. Рушійною силою для економічного зростання є споживче кредитування. Бо, на жаль, із-за економічної ситуації в країні населення не може придбати товари з поточних доходів. Споживче кредитування є досить популярним в Україні, але останнім часом відбувся спад потреб населення у кредитуванні. Нестабільне політичне і економічне середовище негативно вплинуло на розвиток ринку споживчого кредитування, що зумовило необхідність дослідження основних проблем, тенденцій, та перспектив розвитку ринку споживчого кредитування.

Споживчий кредит - кошти, що надаються кредитором (банком або іншою фінансовою установою) фізичним особам на придбання споживчих товарів або послуг у тимчасове користування, під процент, на умовах строковості та платності. Його надають в основному для придбання товарів тривалого користування. Їх можуть надавати банки, ломбарди та інші види мікрофінансових організацій. За даними Національного Банку України у 2019 році обсяг кредитних портфелів збільшився у 4,4 рази і в листопаді того ж року цей показник збільшився до 306,7 мільярдів гривень. Жорстка монетарна політика і девальютація економіки зумовила вихід деяких західних банків з України. За статистикою видача споживчих кредитів іноземними західними банками зменшилась на 6 відсотків тобто стало 33,7 відсотка.

Стрімкий розвиток споживчого кредитування є природним у період відновлення економіки після кризи. Для банків це створює можливість високих заробітків, проте водночас супроводжується низкою ризиків: населення з низькими доходами більш активно позичає – його боргове навантаження стрімко зростає; в умовах високої конкуренції банки знижують вимоги до позичальників, щоб зберегти динаміку їх припливу, тож профіль усередненого клієнта погіршується; банки інколи недооцінюють кредитні ризики (PD і EL) як за базовим, так і за негативним сценарієм; споживче кредитування стимулює попит на імпорту, що створює додаткові ризики для платіжного балансу [1].

Але на сьогодні вкрай необхідно створити концепцію розвитку споживчого кредитування в Україні. Це пов'язано з великою кількістю проблем споживчої заборгованості населення. Одною з основних проблем є велика частка неплатоспроможного населення. Станом на 2019 рік до 22% населення України перебуває за межею бідності за даними Всесвітнього банку. Усі вони беруть споживчі позики і не можуть вчасно сплачувати. Другою проблемою є надвеликий відсоток переоплати в українських банках (15-50% переоплати) порівняно з європейськими банками (3-5% переоплати), особливо це стосується мікрофінансових організацій, де держава не може встановити «стелю» цього відсотка. Далі найголовніша проблема в Україні після ОРДЛО, це корумпована система правосуддя та недосконалість чинного законодавства. І наступне, особливо стосується мікрофінансових організацій- це шахрайське ведення справ усіх учасників процесу. Такі проблеми виникли внаслідок недосконалої роботи усіх трьох гілок влади одночасно – законодавчої та виконавчої влади, правоохоронної та судової системи.

Ситуація зі споживчим кредитування потребує реформування, адже на сьогодні відсутні нормативно-правові акти для регулювання споживчого кредитування і захисту прав споживачів. Головною проблемою є недостатній рівень обізнаності споживачів. Необхідним є створення законодавчого документу, що забезпечить повернення банків до справедливої конкуренції та надання повної інформації про умови кредитування. Важливим кроком може стати запровадження просвітницької кампанії інформування пересічних громадян стосовно фінансових відносин з комерційними банками, що дозволить уникнути їм необґрунтованих збитків.

Список використаних джерел:

1. Звіт про фінансову стабільність. Червень 2019р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://old.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=96887766>
2. Статистика Національного банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/statistic/nbustatistic>
3. Огляд банківського сектору. Листопад 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2019-11.pdf?v=4

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Диференціація життєвого рівня доходів населення

Панченко П.І.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Тема, яка розглядається нижче є надзвичайно актуальною у сьогоднішній час. Кожна людина – це індивід, котрий має свої особисті потреби. Ця потреба може виявлятися не лише на психологічному рівні, а на соціальному, політичному і інших сферах людської діяльності. Такий розподіл населення за певними показниками називається диференціацією.

Соціальна диференціація тісно пов'язана до економічної нерівності. Вона характеризує нерівномірний розподіл дефіцитних ресурсів суспільства – тобто грошей, влади, освіти і престижу - між різними верствами населення.

Основним показниками нерівності виступають кількість ліквідних цінностей. Цю функцію як правило виконують гроші. Саме їх кількість визначає місце індивіда в сім'ї або в соціальній стратифікації.

Аналіз досліджень та публікацій. Вагомий внесок у розробку проблеми диференціації доходів населення в Україні здійснили вітчизняні науковці. Зокрема, вивченню тенденцій розширення населення на державному та регіональному рівні, особливостями формування доходів населення, проблеми нерівномірності соціально-економічного розвитку присвячено праці В.С Заяць, О. В Гудима, О. Бабак, Ю.М Пахомов, А.В Скрипник, тощо.

Мета роботи.

Дослідження диференціації доходів населення та її структури.

Розібратися з причинами негативних соціальних наслідків, які виникають при розподільчих відносинах

Запропонувати шляхи вирішення проблем щодо вдосконалення механізму регулювання диференціації доходів.

В наслідок темпів що випереджають економічні перетворення у порівнянні із соціальною сферою, історичний процес розширення громадян набув поступальної динаміки на основі низьких доходів більшої частини населення. Це призвело до критичної ситуації для соціальних верств, збільшення масштабів бідності та знедоленості окремих груп. Чим складніше економічне становище суспільства тим глибша диференціація населення.

З моменту проголошення України незалежною державою основні показники диференціації населення відповідали рівню показників багатьох розвинених країн світу. Однак, насправді ці показники є не правдивими, тому що більшість населення держави проживає на межі бідності. Цей фактор є свідченням нерівномірності доходів населення, оскільки від його ефективності залежить соціальний та економічний розвиток суспільства.

У економічній сфері: низький рівень доходів населення, від ємна диспропорція в їх структурі, висока регіональна диференціація доходів населення та заробітної плати, низький рівень оплати праці у різних галузях та регіонів країни, а також заборгованість із її виплатами. На жаль, офіційна статистика доходів населення в Україні не відтворює в повній мірі реальну картину проблем населення.

У соціальній сфері: Низький рівень життя, неможливість громадян отримати якісну освіту та підтримувати на належному рівні власне здоров'я і, як наслідок, міграція кваліфікованих кадрів за кордон — це негативні явища які ми бачимо насправді. Усі ці фактори разом перешкоджають розвитку людського капіталу, який у свою чергу не здатний побудувати інноваційну економіку, яка б була вищим етапом суспільного розвитку.

Для населення України питання доходів є дуже гострою та критичною проблемою. У зв'язку з цим, з метою налагодження та оптимізації механізму регулювання структури та рівня доходів пропоную наступні методи для подолання бідності населення :

1. Впровадження реформ які будуть спрямовані на усунення проблеми «дешевої» робочої сили. Це призведе до збільшення частки працюючого населення, та збільшить кількість надходжень в бюджет держави . Також це буде стимулювати на повернення громадян які виїхали з країни з метою заробітку коштів.

2. Потрібно вирівняти дисбаланс у регіональному розвитку. Особливу увагу потрібно звертати на більш слабкі регіони країни. Що в свою чергу буде більш швидко викоринняти бідність, сприяти зростанню заробітної плати та доходів населення.

3. Перенести тяжкість оподаткування з менш прибуткового населення на більш прибуткове, тобто орієнтуватися на прогресивну шкалу оподаткування доходів.

4. Погасити заборгованості з виплати заробітної плати у всіх регіонах держави. Що у свою чергу може відновити багато робочих місць.

Вище описані рекомендації дозволять підвищити рівень доходів українців і усунути такі соціально-економічні проблеми як бідність, надмірна диференціація населення за доходами, дисбаланс у регіональному розвитку. Зазначені проблеми потребують подальшого наукового аналізу, а також розробки і впровадження на цій основі надійних механізмів їх реалізації.

Список використаних джерел

1.Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/nk/>

2.Розробка А. Пігу економічної теорії добробуту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://studopedia.su/19_27150_rozrobka-a-pigu-ekonomichnoi-teorii-dobrobutu.html

3.Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. Інформація щодо фактичного розміру прожиткового мінімуму– Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/news/15307.html>

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**

Буржуазні революції у Європі та їх економічні причини

Плясецька В., plyasetsckaya.vicka@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

У роботі розглядаються загальні економічні причини буржуазних революцій у країнах Європи в XVII-XVIII ст., а саме у Нідерландах, Англії та Франції. Також, проаналізовані відмінності в економічному та політичному станах країн, й наслідки революційних дій. Актуальність полягає у дослідженні буржуазних революцій як процесу змін старої системи на нову.

Постановка проблеми. У суспільстві завжди у той чи інший час відбуваються зміни. Вони вважалися показником розвитку, прогресу, невдоволеністю старою системою. Революція є одним із інструментів досягнення докорінних змін, способів перетворення суспільства та усіх сфер його життя. За всю історію розвитку людства у світі відбулося багато революцій. Але революції в Європі у XVII-XVIII ст. вважаються класичними, тому що вони вчинили найбільш сильний вплив на подальший розвиток революційного руху в усьому світі.

Мета дослідження. Обґрунтувавши ключові моменти буржуазних революцій, можна виявити загальну схему класичної революції, проаналізувати вагомий вклад у розвиток історії економіки, дослідити результати революційного руху з боку різних сфер життя суспільства.

Основні матеріали дослідження. Кожна революція мала свої особливості, як політичні, так і економічні. Один із дослідників революцій – Ш. Ейзенштадт – називає буржуазні революції в Європі у XVII-XVIII ст. «сучасними». Він вказує на принципову відмінність цих революцій від інших революційних рухів. Найважливішими відмітними рисами цих революцій, на його думку, були зв'язок між різними рухами протесту, їх вплив на політичну боротьбу в центрі, виражена ідейна основа та наявність самостійної структурної організації [1].

Нідерланди опинилися у становищі підпорядкування Іспанії. Вона здійснювала грабіжницьку політику – постійно зростаючі податки, заборона зовнішніх зв'язків Нідерландів з Англією, американськими колоніями. Крім того, гостро стояло релігійне питання. Важливим моментом варто відзначити саме невдоволення знаті заходами Іспанії, посилення буржуазії як класу [2].

Англійська революція характерна своєю класичністю у поваленні абсолютизму. У даній країні особливої уваги вимагало аграрне питання, а саме пов'язаний з ним активний розвиток капіталістичних відносин, який гальмували феодальні пережитки. Політичне безправ'я економічно сильної буржуазії, свавілля королівської влади призвели до спалаху революції.

Велика французька революція також мала свої особливості. Майже у кожній сфері Франція відчувала кризу: неврожаї, дефіцит бюджету, торгово-промислова криза. Масове невдоволення політикою короля й призвели до революції, але проходила, у додаток, під тиском війн з іншими країнами за територію.

Спільні результати трьох революцій полягали у тому, що ліквідувалися пережитки феодалізму, була повалена абсолютна монархія, встановлювалися республіки, розвивався демократизм, але у деяких сферах все ще були негативні моменти, шлях до вирішення яких був у майбутньому. Але революції не варто ототожнювати, тому що кожна з них мала різний ступінь готовності до змін, зі специфічним економічним, політичним та соціальним становищем.

Загалом значні зміни відбулися у таких сферах, як сільське господарство, промисловість та торгівля. Щодо сільського господарства, у більшій мірі було розв'язане аграрне питання, тобто невелика кількість землі все ж була передана селянам; засоби та методи виробництва удосконалювалися, що підвищувало врожайність, в результаті розширювався внутрішній ринок. Перехід до капіталізму сприяв розвитку промисловості, прискорився процес первісного нагромадження капіталу, збільшувалися обсяги промислових товарів порівняно із сільського господарськими. Банки починають займати вигідне положення, тому що, наприклад, для вдосконалення обладнання був необхідний кредит, який давався під сприятливі для фінансистів відсотки. Революція у подальшому підштовхнула суспільство до промислового перевороту, тобто переходу від ручної до машинної праці. Змінилося положення і в торгівлі, при якому уряд підтримує її розвиток та свободу. Крім того, проводиться політика захисту внутрішнього ринку від іноземних товарів за допомогою високого мита. Але все ж революції більш сприяли політичним змінам, ніж економічним, та при цьому вони показали слабкість старої системи й підготували основу для подальшого розвитку країн.

Список використаних джерел

1. Ейзенштадт Ш., Революція і перетворення товариств - Москва, Аспект Пресс, 1999 р, стор. 15.
2. Інформаційний портал Netherlands Life / Нідерландська буржуазна революція [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://netherlandslife.ru/niderlandskaya-burzhuaznaya-revoluciya/>

Науковий керівник: Кальченко С.В., д.е.н., професор

The Generations Theory and the Advertising Impact on Consumer

Popovich S. V. e-mail: vipsofi2002@gmail.com

Dmytromotornyytavria state agrotechnological university

In any generation, there are certain features of their psychology, certain advantages that affect what choices they make. It is very important to understand and study your target audience, so that your product is relevant, and subsequently became a best seller."

So generation Z is "digital people" born from 1995 to 2010. They generally have a negative attitude towards digital advertising, but marketers are extremely important to understand the psychology of the Z, taking into account the fact that it differs from , taking into account the fact that it is fundamentally different from the psychology of generation X and Y, and will also help to find answers to the following questions: how can we influence their decision how to make so that to you listened, and even listened to or watched? What advertising will be the most effective and what should it be?[1]

Consider the main features, which can be divided into four: 1) trust; 2) accuracy; 3) aesthetics; 4) relevance. For greater understanding, we will reveal each.

1. Trust. Generation Z though digital, but for them the family is of great importance. Why? Because they can trust them. So any company should become a "family"for them. Also, if the product will be advertised by someone from peers-this will be the most attractive advertising option, but the best method will be to attract consumers themselves to become part of the advertising company.

2. Accuracy. In this generation, everything happens very quickly. They do not like to waste their time and "get bored". This also applies to advertising. If the advertisement is too long, it will most likely be missed or blocked.

3. Aesthetic qualities. The appearance of advertising should coincide with fashion trends, which, by the way, is constantly and rapidly changing, so it is important to keep up. Nice colors, the presence of people whose language is spoken, who speaks – all this matters.

4. Urgency. If a teenager will constantly see advertising that he or she has heard or knows not positive reviews, or information from last year - it will be more annoying than attracting attention. Also, if a particular product is gaining more positive feedback, followers and will make them more popular - it will help to attract generation Z. for them, it is also important that the advertising was interesting and consistent with the content of the site.

As for the types of advertising, representatives of generation Z treat traditional media more positively compared to digital technologies. They tend to be more open to external and television ads than to digital ones, although they spend more time online for them interactive advertising using innovative online formats will be more successful. In General, the advertisement should not be like advertising, but rather on the best friend's advice.

As a conclusion, we can say that the success of your advertising depends on the most accurately studied audience. Therefore, to reach generation Z, you need to become their best friend and then they will become the best friend for you and your brand.

References:

1. Kastel's M. Informatsionnayaepokha: ekonomika, obshchestvo i kul'tura [Information epoch: economy, society and culture], ed.
2. O.I. Shkaratan. Moscow, 2000.(In Russian).Shamis E., Nikonov E. Teoriyapokoleniy: NeobyknovennyyIks [Theory of generations: Unusual X]. Moscow, Sinergiya Publ., 2016. (In Russian).

Scientific supervisor: T. V. Bakin, Ph. D., associate Professor.

Актуальність застосування тайм-менеджменту в сучасних умовах

Скребејко С. П. Sergeyskrebeyko2001@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

В сучасному світі одним з найважливіших ресурсів що є в доступі у людини це час, який несе за собою більшу цінність, аніж гроші та коштовності. Якщо подумати, то час більш доступний, ніж гроші, тому що час є в кожної людини. Але час який ми витрачаємо марно, вже ніколи не повернеться до нас, а ось гроші які ми витратили будь-куди можна ще раз заробити і у майбутньому їх може стати набагато більше. Якщо ми у своїй голові будемо уявляти собі що час це товар, а наші дії це інвестиції, то на підсвідомому рівні ми будемо раціональніше використовувати свій час, та не інвестувати його в будь що.

Що взагалі собою представляє time-management? По іншому його ще називають керуванням часу, а це в свою чергу сукупність різних методів організації часу для виконання поставлених задач. Є декілька типів керування свого часу:

- постановка пріоритетів, тобто ми самі вирішуємо які для нас справи є найважливішими, а які можуть почекати, і розбиваємо їх на наш час.

- методи впливу на мотивацію, це пояснюється тим як ми самі себе будемо мотивувати на виконання того чи іншого. Найчастіше оцінюють цей метод після отримання результату, якщо цей результат нас не задовольняє, або він недостатньо того рівня, якого ми бажаємо, то ми будемо мотивовані зробити це ще раз, зробити це краще, та зробити це з найменшою затратою у часі. [1]

Одним з найголовніших допоміжних інструментів людини у керуванні своїм часом є звичайнісінький щоденник, у якому ми записуємо те що зробили, або те що будемо робити у майбутньому. Також у сучасному світі, вже давно у всіх є мобільні телефони в які також можна поставити помітку і навіть якийсь нагадувач, про те що ми маємо щось зробити.

- Згідно з емпіричним принципом Парето, лише 20% усіх наших справ призводять до майже 80% бажаного результату. Це свідчить про те що люди не вмють правильно виставляти пріоритети у своїх справах. Якщо ми правильно будемо розпоряджатися своїм часом, то відсоток наших справ може збільшитися і тим самим в нас буде більше бажаного результату, а це підвищить як наш дохід, настрої, так і зекономить наш час витрачений на виконання цих справ. [2]

Нами було проведено анкетування студентів першого курсу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного спеціальності «Менеджмент» та «Економіка». В опитуванні взяли участь 50 чоловік. Результатами опитування показали що, близько 79% студентів планує найбільш серйозні справи та події, 48% чоловік планує свої щоденні справи, 32% записує свої плани у щоденник. Це непогані результати для першокурсників, тому що вони тільки прийшли навчатися і у майбутньому будуть розвивати свої навички. Якщо і надалі розвивати в собі ці здібності то можна добре оволодіти керуванням часу, а це призведе, у майбутньому молодих керівників до успіху, тому що правильний розподіл часу притаманний тільки кращим підприємцям у нашому сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. <http://master-klass.biz/effektivnoe-ispolzovanie-vremeni-maksimalnaya-pribyl-i-polza>
2. https://uk.wikipedia.org/wiki/Керування_часом
3. <http://master-klass.biz/effektivnoe-upravlenie-vremenem-pochemu-vam-vsegda-ne-hvataet-vremeni>
4. <http://master-klass.biz/effektivnoe-planirovanie-ra>

Науковий керівник: Бакіна Т.В., к.е.н., доцент.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Смелянський Д. А., Expiridans@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

У наш час широко розглядається питання з підвищення ефективності мотивування праці.

Мета дослідження. Вивчити вплив соціальної компоненти на ефективність праці у межах підприємства.

Проблемами вивчення цього питання займалися такі вчені, як Карачина Н. П. [1], Телетов О. С. [2], Чобіток В. І. [3], але не зважаючи на те, що було вивчено значну кількість нюансів, деякі питання залишаються нерозкритими. Тому особливої актуальності набувають пошуки адекватної організації мотивації праці на підприємствах, на засадах соціальної відповідальності.

Мотивація - це потреба чи потяг, що спонукає людей діяти з певною метою; це внутрішній стан, який заряджає людину енергією, спрямовує і підтримує її поведінку [2]. За роки незалежності кількість працюючих на промислових підприємствах України зменшилося приблизно в 5 разів. Разом з тим випускники ВНЗ, навіть, яких готують саме для цієї діяльності не дуже прагнуть йти працювати у сферу виробництва, віддаючи перевагу посередницькій, торговельній діяльності, сфері послуг, бути фрілансерами тощо. На сьогодні в наявності спектр мотивацій до праці: з одного боку, велика кількість людей, що стоять на обліку в службах зайнятості, з іншого - нестача кваліфікованих фахівців практично зі всіх напрямків діяльності. Безумовно, багато що залежить і від виду робіт.

У кризових умовах, в яких зараз знаходиться Україна, для того щоб подолати кризові явища та досягти постійного зростання, вітчизняним підприємствам необхідно зосередити увагу на своєму трудовому капіталі. У якості одного з пунктів заохочення трудящих до якісного виконання праці топові компанії все більше починають використовувати соціальний пакет. Також слід зазначити, що система соціальних компенсацій може виступати як дуже дієвий захід задоволення потреб робітників та їх сімей, мотивувати працювати продуктивніше задля професійного зростання персоналу.

Само собою, що єдиний соціальний пакет не може мотивувати однаково різні категорії працівників. Оскільки немає єдиного визначення на законодавчому рівні, що саме має входити до складу соціального пакету, ті блага, які пропонує підприємство можуть бути як привабливими для одних працівників, так і недоречними для інших.

Саме тому, поширення практики використання роботодавцями соціального пакету в Україні сприятиме формуванню сучасного, конкурентного ринку праці.

Список використаних джерел

1. Карачина Н. П. Соціальний пакет як метод підвищення мотивації до трудової діяльності працівників підприємства [Електронний ресурс] / Н. П. Карачина, В. С. Зайкова, Л. І. Орищук // Економічний простір. - 2013. - № 71. - С. 173-182
2. Телетов О. С. Системи мотивації працівників промислових підприємств різних класифікаційних категорій [Електронний ресурс] / О. С. Телетов, Ю. О. Олефіренко // Вісник Сумського державного університету. Сер. : Економіка. - 2011. - № 4. - С. 18-26.
3. Чобіток В. І. Мотивації як фактор підвищення продуктивності праці на підприємстві [Електронний ресурс] / В. І. Чобіток, Є. О. Боровок // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2013. - Вип. 42. - С. 342-346.

Науковий керівник: Кальченко С.В., д.е.н., професор

Соціально-економічні наслідки безробіття

Снурніцина А.О. snurnitsinaa@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Безробіття є не тільки економічною, але й серйозною соціальною проблемою. Причому соціальні втрати більш суттєві для суспільства. Узагалі наслідки безробіття дуже різноманітні та масштабні за впливом. Щоб оцінити ступінь цього впливу, доцільно провести дослідження як економічних, так і соціальних наслідків безробіття.

Наявність безробіття в суспільстві свідчить про неповне використання трудових ресурсів. Надмірне безробіття, без сумніву, негативно відображається на всій економіці країни. У цілому вплив безробіття на економічне та соціальне життя суспільства суперечливий.

До негативних соціально-економічних наслідків безробіття можна віднести:

1. Незайнята робоча сила.
2. Безробіття сконує вимоги профспілок про підвищення заробітної плати, тобто спрацьовує на користь вимог союзів підприємців.
3. При тривалому безробітті працівник втрачає кваліфікацію, а одержання нової кваліфікації й адаптація до нових умов часто протікають для нього болісно.
4. Безробіття веде до прямого падіння раніше досягнутого рівня життя. Допомога по безробіттю завжди є меншою, аніж заробітна плата і має тимчасовий характер. Зростання безробіття знижує купівельний, інвестиційний попит, скорочує обсяги заощаджень у населення. Наприклад, у Франції безробітні протягом 30 місяців отримують 79% заробітку, як страхову допомогу. В Італії та Німеччині приблизно половина людей, що залишилися без роботи, не знаходять нової протягом 12 місяців після звільнення. Щедра допомога - в Німеччині - 72%, у Португалії - 81%, у Бельгії - 82%.
5. Сам факт безробіття наносить людині тяжку психологічну травму, порівняну із самими неприємними обставинами (смерть близьких, тюремне ув'язнення тощо). Про масштаби соціальних наслідків безробіття свідчить ряд фактів.

Безробіття несе прямі економічні витрати для всього суспільства. Коли частина людей залишається без роботи, це означає, що виробництво скорочується у порівнянні з обсягом, що міг бути досягнутий в умовах повної зайнятості. Згідно з оцінками експертів, збільшення безробіття на 1% призводить до втрати майже 2% обсягу річної продукції, тобто суспільство втрачає визначений обсяг недовироблених товарів і послуг. Економісти визначають цю «загублену» продукцію як відставання обсягу валового продукту, що представляє собою величину, на яку фактичний ВВП є меншим потенційного ВВП (Відставання обсягу ВВП = Потенційний ВВП - Фактичний ВВП) [1].

Отже, соціально-економічні наслідки безробіття можна сформулювати таким чином: відбувається знецінення, недовикористання людського потенціалу суспільства, погіршується якість життя безробітних та їх членів родини, підсилюється тиск на розмір заробітної плати зайнятих із боку конкуруючих на ринку праці, збільшуються витрати суспільства й індивіда на відновлення чи зміну професійного статусу і рівня продуктивності праці, формуються категорії осіб, які схильні до вчинків, що суперечать прийнятим соціальним нормам і цінностям.

Список використаних джерел:

1. Іляницька О.В. Проблеми безробіття і трудова міграція українців // Актуальні проблеми економіки. - 2018. - № 8(50). – С. 167-172

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНФЛЯЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Созанський Р.І., студент 11 МК, Email: s380951235858@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Інфляція - процес знецінення грошей, що призводить до підвищення цін на більшість категорій продукції, що не зумовлено поліпшенням її якості. Інфляція є наслідком надмірності маси грошей, що звертаються в процесі функціонування економіки, в порівнянні з фактичним обсягом реалізованих товарів.

Сучасній інфляції властивий ряд відмінних особливостей: повсюдний, всеосяжний характер; хронічний та постійно діючий характер; сучасна інфляція знаходиться під впливом не тільки грошових, але й не грошових чинників. Отже, сучасна інфляція відчуває вплив багатьох чинників.

Один з найбільш наочних показників наявності чи відсутності інфляції, її глибини є показник індексу цін. Показники інфляції покликані дати кількісну оцінку інфляційних процесів. Індекси - це відносні показники, що характеризують співвідношення цін у часі. Вони розраховуються по відношенню до базового періоду. До негативних наслідків інфляційних процесів відносяться зниження реальних доходів населення, знецінення заощаджень населення, втрата у виробників зацікавленості у створенні якісних товарів, обмеження продажу сільськогосподарських продуктів внаслідок падіння зацікавленості, в очікуванні підвищення цін на продовольство, погіршення умов життя переважно у представників соціальних груп з фіксованими доходами (пенсіонерів, службовців, студентів).

Для ефективного управління інфляційними процесами необхідно побудувати модель антиінфляційного регулювання. Причини, які викликають інфляцію можна класифікувати наступним чином: економічні (внутрішні, макроекономічні, глобальне), політичні та психологічні. Не піддаються регулюванню зсередини тільки зовнішні політичні та глобальні економічні причини. Антиінфляційна політика повинна включати заходи щодо обмеження монетарних факторів інфляції, витрат і структурне регулювання ринку. Управління інфляцією буде ефективним при координації бюджетної, податкової та грошово-кредитної політики країни. Для цього необхідно:

- в антиінфляційних заходах концентрувати увагу на розбудові внутрішнього ринку товарів та послуг;
- розробити механізм заміщення зовнішніх запозичень внутрішніми ресурсами;
- посилити трансформацію вільних коштів громадян в інвестиційні ресурси шляхом розширення спектра цінних паперів для роздрібного продажу та розвиток фінансової інфраструктури, зокрема страхової мережі;
- повернути увагу до регулювання доходів населення, зокрема до запровадження прогресивної шкали прибуткового оподаткування та оподаткування нерухомості;
- удосконалити інструментарій регулювання ліквідності комерційних банків та структуризації;
- доцільним є посилення урегульованості валютного ринку із залученням інструментарію, відмінного від валютних інтервенцій Національного банку;
- розробити дієві заходи щодо регулювання та обмеження небажаного імпорту;
- прискорити запровадження інструментів підтримки експорту [1].

Найбільш реалістичною метою антиінфляційної політики є не абсолютне знищення інфляції, а зниження інфляційного напруження і підтримку її темпів на стабільно низькому та передбачуваному рівні.

Список використаних джерел:

1. Інфляційні процеси, причини їх виникнення та шляхи подолання в Україні [Електронний ресурс] / В. С. Марцин // Регіональна економіка. - 2012. - № 1. - С. 21-30. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2012_1_4

2. Інфляція в Україні: прогноз та шляхи подолання [Електронний ресурс] / А. А. Москальов, П. В. Кондро, А. В. Щавінська // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2013. - Вип. 2. - С. 268-273. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2013_2_512. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/statistic/nbustatistic>

3 Інфляція в Україні та шляхи її подолання [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сметана // Управління розвитком. - 2013. - № 15. - С. 127-128. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_15_57

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Сприйняття реклами соціальних мереж та інших інтернет-ресурсів представниками покоління Z

Ткачук Ю. М. gulianias@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Покоління Z – це термін, який використовується для людей, що народилися приблизно після 1995 року. Часто термін «покоління Z» використовується, як синонім терміну «цифрова людина» тому що вони з'явилися в епоху мобільних телефонів, планшетів та Інтернету. К початку 2020 року покоління Z стане найбільш чисельною групою населення усвіті, тому підприємствам, що мають бажання зберегти свої позиції на ринку та розвиватися має сенс звернути увагу на їх переваги та споживацькі звички. [1]

Для того щоб дослідити ставлення до реклами та переваги щодо рекламних каналів представників покоління Z ми провели анкетування серед студентів першого курсу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, факультету економіки та бізнесу. Вік опитуваних 16-18 років. В опитуванні прийняли участь 50 чоловік.

На питанні на які рекламні носії ви звертаєте увагу найбільше 80% респондентів відповіло – в соціальних мережах та інших Інтернет – ресурсах, 8% - на телебаченні, 8% - на зовнішніх носіях тобто біл-борди, флаєри та інше, 2% - на радіо та 2% - на інших рекламних носіях. 98% опитаних зареєстровано в 2, 3 соціальних мережах та користуються сервісом YouTube. З вищезгаданих 34 чоловіка найбільш часто користуються Instagram, 12 – YouTube, 5- Facebook. На питання «Скільки часу ви проводите в Instagram?» 28% відповіли – близько 1 години на добу, 30% - 2 години, 16% - 3 години та 26% - 4 і більше години на добу. Користувачі YouTube відповіли що користуються сервісом близько 1 години – 41%, 2 години – 27%, 3 години – 4% та 4 і більше годин – 24%.

Опитування показало, що молоді люди не готові приділяти рекламі багато часу. 78% - вимикають рекламу одразу, 20 – дивляться якийсь час і тільки 2% - дивляться до кінця. Також наше дослідження показало, що реклама обов'язково має бути візуальною – 91% респондентів відповіли що їм подобається дивитися рекламу, а не читати.

Представники покоління Z менше зацікавлені у рекламі с відомими людьми тобто зірками – така реклама привертає увагу 13% опитуваних і більш відкриті до реклами з креативом – 31%, гумором- 28%, історій, що розповідають реальні люди – 28%. При цьому реклама має бути з якісною графікою та оригінальним дизайном. Найбільше їх дратує реклама яку не можна перервати. На питання «Рекламу на яких носіях ви вважаєте найбільш ефективною?» 76% опитаних відповіли в соціальних мережах та інших Інтернет – ресурсах, 16% - на телебаченні, 6% - на зовнішніх носіях, 1% - на радіо та 1% - на інших рекламних носіях.

Таким чином на основі аналізу результатів нашого дослідження ми можемо зробити висновок що представників покоління Z багато часу проводять – в соціальних мережах та інших Інтернет – ресурсах. Їх важко залучити до перегляду реклами, тому реклама має бути короткою, цікавою з гарною графікою та креативним, яскравим дизайном. Вони цінують творчий підхід, гумор та більше довіряють досвіду блогерів тобто реальних людей чим знаменитостям. Особливо негативно ставляться до реклами яку не можна зупинити за їх бажанням тобто контролювати процес перегляду. Рекламу в соціальних мережах вони вважають найбільш ефективною.

Список використаних джерел:

1. Шамис Е., Никонов Е. Теория поколений: Необыкновенный Икс. М.: Синергия, 2016.

Науковий керівник: Бакіна Т.В., к.е.н., доцент.

Культурні пам'ятки рідного краю Мелітопольщини

Трусова А.О.

Таверійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

В наш час зростання національної свідомості українського суспільства до науково-культурного відродження, самопізнання про власну історію та розвиток державної археологічної науки, дозволяє розширити кругозір щодо визначної пам'ятки рідного краю.

Серед безкраїх і безмежних степів Мелітопольщини на правому березі ріки Молочної поблизу села Терпіння підноситься надзвичайно величний і загадковий історично-культурний пам'ятник палеолітичної доби, природи – Кам'яна Могила. Ця дивна пам'ятка сивої давнини, як жовтий острів, складений із химерних величезних кам'яних брил. Кам'яна Могила – феномен, загадка, таємниця людства, минули тисячоліття, яка і досі залишається нерозгаданою.

Ймовірність утворення Кам'яної Могили має таке походження: монолітна пісчаникова обмілина так званого Сарматського моря сповзла по піску в заглиблення, вимите річкою, по дорозі розкололася на безліч валунів. Це єдине в світі подібне утворення. У наші дні висота Кам'яної Могили сягає 12 метрів. Кам'яні плити різноманітні за розмірами, вигадливі і фантастичні за контурами. Слід зазначити, що це не безладне нагромодження плит, а правильно розвалений кам'яний щит, що утворив печери, гроти, проходи [2, с. 372]. Українські вчені дослідили, що на території заповідника 60 гротів і печер, на стелях яких виявлено кілька тисяч наскальних зображень.

Кам'яна Могила – найдавніший на землі храмовий комплекс, якому понад 3000 років. У різні часи тут жили тисячі народів: племена епохи перших післяпотопних людей – кіммерійці, скіфи, амазонки, сармати, гуни, готи, хазари, половці. Народи змінювали один одного, але це унікальне місце завжди залишалось храмовим центром, сюди приходили здійснювати обряди, поклонятися богам. На самій вершині пагорба розташовано священне місце – стародавній вівтар, де і здійснювались релігійні обряди [1, с. 211]

В наш час Кам'яна Могила стала місцем масового туризму, де діє Національний історико-археологічний заповідник, в завдання якого входить збереження та популяризація природного пам'ятника. Сюди приїжджають з різних кінців України і з-за кордону численні туристи. На території заповідника розташований музей «Первісне мистецтво Кам'яної Могили», де зібрано унікальні експонати історії жителів південних степів від епохи пізнього палеоліту до часів бронзи і середньовіччя. У вітринах музею виставлені цікаві експонати стародавнього мистецтва і матеріальної культури, що характеризують господарство і побут наших предків: знаряддя праці, керамічний посуд, зброю, чурінги, скульптури, а також наскальні малюнки. Особливе місце займають петрогліфи, що увічнюють духовну культуру і вірування давніх жителів степу.

Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила» протягом 2010-2013 рр. був базовим місцем для реалізації міжнародного українсько-швейцарського проекту «Адаптація рослин і людини до змін клімату в Україні». В рамках проекту були проведені археологічні розкопки двох поселень: «Кам'яна Могила-1» і «Кам'яна Могила-3». В результаті роботи отримані унікальні матеріали для вивчення економіки стародавнього населення Північного Приазов'я.

У 2013 р. археологічна експедиція НІАЗ «Кам'яна Могила» проводила розвідки в долині р. Молочної в межах Токмацького, Михайлівського, Мелітопольського, Якимівського районів Запорізької області. Метою експедиції було виявлення нових, а також обстеження вже відомих пам'яток культури для визначення стану їх збереження.

Заповідником розроблена «Комплексна програма археологічних досліджень на території НІАЗ «Кам'яна Могила» та його охоронних зонах на 2015-2020 рр.». Основною

метою програми є отримання об'єктивної наукової інформації про археологічні пам'ятки регіону, забезпечення моніторингу технічного стану пам'ятників, а також проведення заходів по їх охороні, консервації, реставрації та музейного використання [3].

Ознайомившись з науково-культурною спадщиною Мелітопольського краю – Кам'яною Могилою, можна з упевненістю стверджувати, що це унікальний зразок природного храмового комплексу, із первісним мистецтвом, який за допомогою міфологічних уявлень відображає дійсність того часу. Проведені значні археологічні, історичні, краєзнавчі та наукові дослідження Кам'яної Могили дозволили зберегти пам'ятку, увічнити духовну культуру і вірування давніх жителів степу та відновити популяризацію туристичного бізнесу Мелітопольщини. Це є результатом кропіткої роботи істориків-науковців Запорізького регіону.

Список використаних джерел

1. Гладилієв В.М., Михайлов Б.Д. Про знахідки антропоморфних стел на Мелітопольщині // Археологія. – К., 1970. – Т. XXIII. – С. 210-212.
2. Михайлов Б.Д. Загадки древнего Герроса: историко-географические этюды. – М.: Наука. – 1987. – С. 372-373.
3. Михайлов Б.Д. Каменная Могила – подземный «Эрмитаж» Приазовья. – Запорожье: Дикое Поле, 1998.

Науковий керівник: Кальченко С.В., д.е.н., професор

Аналіз структури експорту та імпорту промислової продукції

Утьєва Д.М. darina26.051999@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Експорт – це головний спосіб, який вдосконалює розвиток країни. Адже, це є вивіз товару з країни «продавця» у країну «покупця». Він сприяє потоку коштів у країну, тим самим підвищуючи рівень розвитку та залучення інвестицій до країни. Окрім залучення коштів, у країну, він сприяє пошуку нових інвестицій через якість запропонованої продукції.

Імпорт – це іноземні товари, які ввозяться до країни «споживача». Сума імпорту і експорту представляє собою зовнішньоторговельний обіг країни. Вони являються основними складовими міжнародної торгівлі, співвідношення яких називають – торговим балансом [1].

Характеристика показника «структура експорту» відображає роль в міжнародній галузевій спеціалізації. Цей показник розраховується як співвідношення експортних товарів за видами і ступенем їх переробки та загальної суми експорту. Структура імпорту розраховується як відношення обсягів товарів, що імпортуються, до загальної вартості імпорту [2].

Аналіз експорту та імпорту промислової продукції товарів даної галузі за період 2016-2019 роки дозволив виявити наступні тенденції. Експорт протягом чотирьох років має тенденцію до зменшення. У 2017 році його значення перевищувало рівень базового року на 32,4%; показник 2018 року скоротився в порівнянні з 2017 роком на 21,3% і у 2019 році порівняно із 2018 зменшився на 34,41%. Якщо порівнювати цю динаміку з базовим роком то, ми отримуємо такі дані: у 2018 році експорт збільшився на 47,03% від базового, а у 2019 – на 12,7%. Що стосується імпорту, то його об'єми у 2017 році склали на 32,9% більше від попереднього року, 2018 році збільшились на 11,3%, а у 2019 скоротились на 36,1% порівняно із попередніми роками відповідно. Також було виявлено, що у 2019 році експорт перевищує імпорт, що є позитивною динамікою для країни-продавця. Достатньо тісний зв'язок був виявлений між експортом та імпортом промислових товарів ($r = 0,662$) і досить тісний зв'язок між експортом промислової продукції та курсом долара США ($r = 0,431$). Результатами прогнозу на найближчі три роки є збільшення обсягів купівлі та продажу товарів промисловості.

Отже, дослідження показників стану міжнародної торгівлі в країні є вкрай актуальним і повинно здійснюватися систематично. Діагностика надасть можливість виявити загальні тенденції розвитку, а отже загрози й можливості, що дозволить розробити виважені рекомендації щодо стимулювання міжнародної торгівлі промисловою продукцією, а також щодо захисту вітчизняного товаровиробника на міжнародній арені.

Список використаних джерел:

1. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С. Міжнародна торгівля: підручник / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова. – Київ-Катовіце-Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 269 с.
2. Офіційний сайт державної статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=65613&cat_id=44446
3. Олефіренко В.В. Нетарифні методи міжнародної торгівлі: сутність і класифікація // Зовнішня торгівля: право та економіка/ В.В. Олефіренко, 2009. - № 5 – 146 с.

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Фірсова О. М., студент 11 МК, Email: e.m.firsova01@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Зовнішньоекономічна діяльність є однією з основних форм економічних відносин України з іноземними країнами, джерелом товарів, виробництво яких неможливо всередині країни, також доходів від експортно-імпортних операцій. Для багатьох країн, де з певних причин відсутні виробничі процеси, зовнішньоекономічна діяльність – єдиний спосіб забезпечення себе необхідними товарами.

Зовнішньоекономічна діяльність є невід’ємним атрибутом та найважливішим елементом всієї економічної діяльності держави. Тому доцільним є дослідження тенденцій зовнішньоекономічної діяльності України та встановлення перспектив її розвитку з метою зміцнення вітчизняної економіки. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності України зараз спрямоване на пошук шляхів виходу із кризових ситуацій, а не на подальшу довгострокову перспективу, тому така політика часто не дає позитивних результатів. Євроінтеграційні процеси, що відбуваються нині, фактично визначають зміст найновішої історії розвитку держави. З 2016 року розвиток вітчизняної економіки за європейським вектором стає безпосередньо пов’язаним з початком дії зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом.

Дослідженню аспектів зовнішньоекономічної діяльності, а саме зовнішньої торгівлі, приділяється велика увага в економічній літературі і аналітичних оглядах економістів. Проблеми і перспективи розвитку зовнішньої торгівлі вивчали українські та зарубіжні вчені-економісти, такі як: О.Березинська і А.Ведев [1], А.Блінов і Сидорова А. [2], С.Растворцева і В.Фаузер [3], Т.Мельник [4], Р.Моторин [5], Н.Чеботарьова та інші.

Проведене дослідження дозволило виявити, що найбільш активною була зовнішня торгівля між Україною та країнами Європейського союзу, а найбільш перспективними є експортні-імпортні операції із країнами СНД. В експорті частка необробленої сировини перевищує кількість готової продукції, що вказує на необхідність розвитку підприємств, здатних виробляти товари, спроможних конкурувати з європейськими. Україна володіє значними запасами ресурсів (родючі ґрунти, вдале територіальне положення, кваліфікована робоча сила), що забезпечують високу здатність до конкуренції на міжнародному рівні, проте більша їх частина не використовується належним чином.

Проведений аналіз зовнішньоторговельної сфери дозволив виявити такі тенденції:

- в Україні характерною є ситуація, коли спостерігається значне переважання імпорту над експортом;
- в структурі експорту переважає продукція АПК та харчової промисловості, продукція металургійного комплексу та продукція машинобудування;
- в структурі імпорту товарів переважають мінеральні продукти, продукція машинобудування, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості;
- основна частка українського експорту послуг припадає на транспортні послуги, послуги в сфері комунікації, послуги з переробки матеріальних ресурсів, ділові послуги;
- в загальному обсязі імпорту послуг превалюють транспортні послуги, державні та урядові послуги, ділові послуги і послуги, що пов'язані з фінансовою діяльністю.

Виявлено, що головним партнером, як з імпорту, так і експорту на сьогоднішній час становиться Європейський Союз. Також необхідно відзначити, що протягом багатьох років вагомим партнером з експорту та імпорту залишалась Російська Федерація, економічні відносини з якою склалися історично і зараз переживають не найкращі часи. Торгові війни, різні заборони на ввезення окремих товарів і постійні конфлікти в нафтогазовій сфері

змушують учасників зовнішньоекономічної діяльності, як Україну, так і Росії, шукати торгових партнерів в інших країнах. Однак, безпосередній вплив зовнішньоекономічної діяльності на соціально-економічний розвиток України і велика значимість зовнішньоекономічної діяльності як фактора економічного зростання, повинні завжди враховуватися при прийнятті тих чи інших політичних рішень.

Список використаних джерел:

1. Березинська О., Ведев А. Виробнича залежність російської промисловості від імпорту і механізм стратегічного імпортозаміщення // Питання економіки. 2015. №1. С.103-115
2. Блінов А.О., Сидорова, А.В. Зовнішньоекономічні зв'язки Росії та України: міф чи реальність // Національні інтереси: пріоритети та безпеку. 2010. № 2 (59)
3. Зовнішньоекономічна діяльність російських підприємств в умовах глобалізації / Растворцева С.Н., Фаузер В.В., Задорожний В. Н., Залевський В.А. / під заг. ред. С.Н. Растворцева, В.В. Фаузера. – СПб .: Видавничий центр економічного факультету СПбДУ, 2011. – 116с.
4. Мельник Т. М., Вишинська Т.Л. Іллегалізація сфери зовнішньої торгівлі товарами в Україні [Текст] // Економічний часопис ХХІ ст. 2014. № 7-8(1). С.44-47
5. Моторин Р.М., Моторина Т.М. Україна на ринках недорогоцінних металів // Зовнішня торгівля: право та економіка. 2008. № 6 (41). С.93-104

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Обмеження монетарного регулювання в Україні

Хитров А. О., E-mail: anton.khitrov.96@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Стабілізаційна політика – це система державних заходів, які спрямовані на зменшення економічних коливань з метою підтримки оптимального рівня інфляції та повної зайнятості. Для досягнення цієї мети держава може використовувати певні інструменти та засоби, а також різні види макроекономічного регулювання, зокрема монетарну політику.

Монетарна політика – це комплекс взаємопов'язаних заходів щодо зміни пропозиції грошей, здійснюваних Центральним банком. Заходи монетарної політики через процентну ставку впливають на фінансовий ринок, який, в свою чергу, впливає на реальний сектор економіки та зайнятість. Для досягнення макроекономічної стійкості важлива послідовність монетарних заходів з метою протидії різким циклічним коливанням індикаторів грошового ринку. Однак, аналіз динаміки зміни грошових коштів та депозитів Національного банку України свідчить про значну волатильність цієї складової активів НБУ (рис. 1)

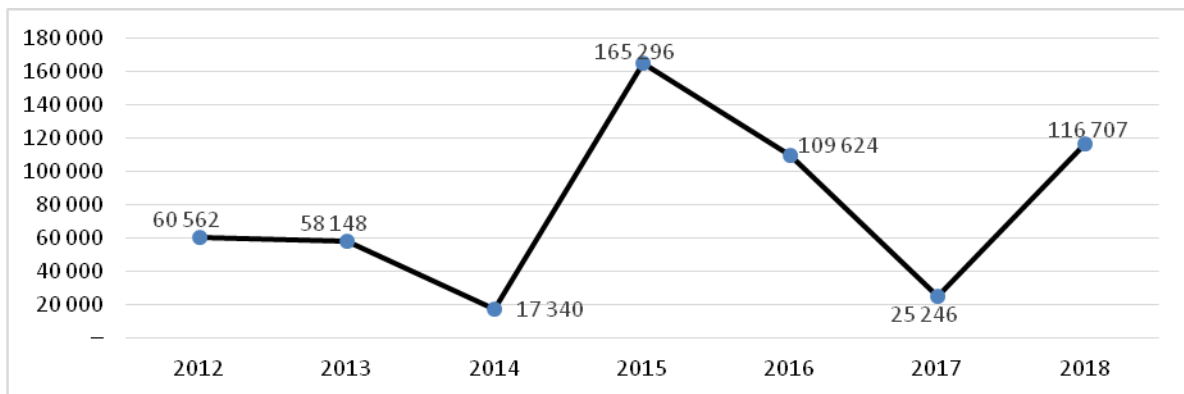

Рис.1 – Грошові кошти та депозити у структурі активів Національного банку України, млн. грн. [1]

Зміна обсягу готівки та депозитів у 2012 - 2013 роках є незначною, великих коливань не спостерігалось. Але в 2014 році трикратне зменшення змінюється на трикратне зростання у наступному 2015 році. Подібні хвиля продовжуються протягом 2016-2018 років. При цьому причини такої циклічності є різними. На динаміку 2012-2014 років вплинули політична та економічна кризи, які відбувалися у той період. У 2015 році відбувся великий стрибок вгору, що свідчить про результативність заходів щодо підвищення автономності НБУ. Крім того у цей рік оголошено перехід до інфляційного таргетування, у зв'язку з чим характер взаємовідносин між урядом і центральним банком в Україні змінився. З цього періоду НБУ позбавився фіскального домінування та отримав можливість проводити незалежну монетарну політику, спрямовану на забезпечення цінової стабільності. У 2016-2017 роках спостерігається стрімке падіння готівкових активів НБУ, що можна пов'язати з жорсткою монетарною політикою як засіб протидії інфляції. Однак, зміна вектору руху у 2018 році змушує говорити про недостатню стійкість головного регулятора до внутрішніх та зовнішніх загроз, однією з яких є низький рівень довіри до НБУ.

Список використаних джерел

1. Статистична інформація з офіційного сайту Національного банку України URL: <https://www.bank.gov.ua/statistic/sector-financial/data-sector-financial#1ms>

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**

ПРИЧИНИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ

Хома А., студент 11 ОО, Email: d7feb7d5vevu5dw@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Міграція являє собою невід'ємну частину сучасного процесу світової економічної, соціальної та політичної інтеграції. Сьогодні немає жодної країни, яку не торкнулася б міграція. Саме в час загострення конфлікту на сході України, це питання стало більш актуальним.

Трудова міграція поділяється на такі види:

1. Постійна (людина назавжди переїжджає працювати в іншу країну, без повернення)
2. Зворотна (особа одноразово від'їжджає на певний період, а потім повертається)
3. Циркулярна (регулярний виїзд з поверненням, лише на певний період (сезонні роботи))

Найбільш популярним видом серед українців є циркулярна міграція.

Зазначимо основні мотиви трудової міграції:

- Політичні (втеча від політичних переслідувань тощо).
- Військові (евакуація, реевакуація тощо).
- Економічні (пошук роботи, більш високих доходів)
- Соціальні (шлюб, стан здоров'я і т. д.)
- Екологічні катастрофи (масове забруднення, замаху чи повені)
- Інше (форс-мажорні, етичні, релігійні та інші).

Найпопулярнішими, серед українців, мотивами є: політичні та економічні. 34% українців, які їздили за кордон у 2015-2017 роках, – «маятникові мігранти», які виїждять на заробітки і повертаються; близько 20% – довгострокові мігранти, 20% – короткострокові мігранти. Виїхали з України всією родиною близько 100 тисяч. Приблизно 563 тисячі (14%) поїхали за кордон, але потім повернулися. Трудова міграція у нас «молодшає», в останні роки, це зазвичай люди віком до 40 років і з середньою освітою. Поки що ми не можемо казати, що у нас масово «втікають» за кордон люди з вищою освітою: загалом у контингенті мігрантів вища освіта займає менший відсоток, ніж у цілому по населенню України. Найбільш освічені – серед мігрантів до США, Ізраїлю, Німеччини та Фінляндії. [1]

При цьому треба зазначити завдяки трудової міграції люди отримують можливість виживати, підтримувати добробут своїх сімей. В ході міграції вони долучаються до культури інших країн і народів, опановують іноземні мови, переймають нові технології і професійні навички, встановлюють нові людські контакти. Основним позитивним ефектом є грошові перекази трудових мігрантів в країну походження. Обсяги грошових коштів з року в рік зростають. Грошові перекази в Україну від трудових мігрантів в 2018 році зросли до \$11 млрд. [2]

Тож проблема зараз потребує найбільше уваги і щоб подолати її потрібно: припинити війну на сході країни; повернути окуповані українські землі; відновити робочі місця, шляхом покращення технологій та засобів в виробництва; підвищити рівень заробітної плати; залучити до організації бізнесу, вільними робочими місцями, іноземних підприємців та інвесторів; уповільнити зростання цін на споживчі блага та комунальні послуги.

Список використаних джерел:

1. Громадська спілка “Коаліція Реанімаційний Пакет Реформ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rpr.org.ua/news/skilky-ukrajintsiv-pojihalo-za-kordon-i-scho-derzhavi-z-tsym-robyty-analytika-tses/>

2. Інформаційне агентство. Інтерфакс Україна [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://ua.interfax.com.ua/news/economic/562790.html>

3. Украинский кризисный медиа-центр. Некоммерческая организация [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://uacrisis.org/ua/66428-research-on-labor-migration-ces>

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Особливості функціонування туристичних комплексів Болгарії

Ценов М.О.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Місто Поморіє (древня назва Анхиало) налічує 14 560 жителів, розташоване на півострові, що виступає в п'яти кілометрах вперед до моря. Півострів знаходиться в 18 кілометрах на північний схід від Бургасу і в 408 кілометрах на схід від Софії. Щоб увійти до міста, треба пройти через довгий і вузький перешийок між морем і лиманом. З півночі поморійський лиман підтримує півострів і створює враження, що він в нього вривався. Курорт Поморіє (Помор'я) знаходиться в 20 км від Бургасу і в 10 км від Несебра і до, до. Сонячного берега.

Місто виникло в IV ст. до н.е. Його заснували грецькі колоністи, які дали йому ім'я Анхиало, що означає "Біля солі" і древні фракийці назвали це місце "священним" за його лікувальні властивості. В наші дні Поморіє - відомий бальнеологічний центр з лікувальними поморійськими грязями. Місто так само славиться і своїми білими винами, бренді. Тут знаходиться поморійський винний льох - один з найбільших і сучасних у Болгарії. Виноробство теж має глибокі корені і є традиційним ремеслом в області, окрім здобичі солі і рибного лову.

Регулярний міський транспорт сполучає Бургас - Поморіє - Ахелой - Несебр - Сонячний Берег - Св.Влас. У цьому напрямі ходять маршрутні і звичайні таксі, міні-автобуси, рейсові автобуси (~ 3,5 лева в один бік). За домовленістю можна використати і приватний водний транспорт до Бургасу або Несебра.

Відпочинок в Поморіє - це тихе і спокійне проведення дозвілля. Пірс уподобали рибалки-любители, невелика бухта віддана на відкуп шанувальникам яхтинга і вітрильних прогулянок. Пляжі в Поморіє піщані, неймовірно чисті, чим заслужили в 1999 році для курорту "Синій прапор".

Клімат:

Природно-кліматичні умови являються надзвичайно сприятливими: тривале греніє сонця, до 2360 годин в рік, середня температура повітря і води в липні - 23,6° С. Рано вранці, до сходу сонця, повітря багате озоном і негативними йонами, ультрафіолетовими променями і йодом, які виділяються у вигляді газу морськими водоростями.

Лікування:

На курорті багато санаторіїв і бальнеоцентров, велика частина з них спеціалізується на лікування: нервових, гнекологических, серцево-судинних захворюваннях, захворюваннях печінки та ін. Лікування проводиться за допомогою мінеральної води, моря, чистого повітря і роботи відмінних лікарів, а головне: знаменитих солоних озер і цілющих грязей, здобутих з лиманового озера. Бруд містить сульфати, сірководень, магnezії хлориди, кальцій, натрій, сліди заліза, діоксиду, естрогену, силіцію. Лікування брудом запускає метаболічні процеси в організмі людини.

Курорт відомий з глибокої старовини - свідченням цього є ряд археологічних неходок. Лимановий бруд, якому він відомий, використовувався в усі історичні епохи аж до наших днів. Вона багата воднем, магнієм, хлором, кальцієм, натрієм і сульфатами. Лікувальні якості мінеральних вод на території Мерії Поморіє теж були відомі ще в давнину. Велика частина з них бере свій початок з великої глибини, що є гарантією їх чистоти

Список використаних джерел

1. Інтернет ресурс: <https://www.booking.com>
2. Інтернет ресурс: <https://capricorn.ru/country/bulgaria/city/pomorie>

3. Інтернет ресурс: <https://sibvoyage.ru/bolgariya/pomorie/samostoyatelnye-ekskursii-pomorie/>

Науковий керівник: Демко В.С., викладач

Оподаткування заробітної плати

Цинцовська Т.О. tanushka33642@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

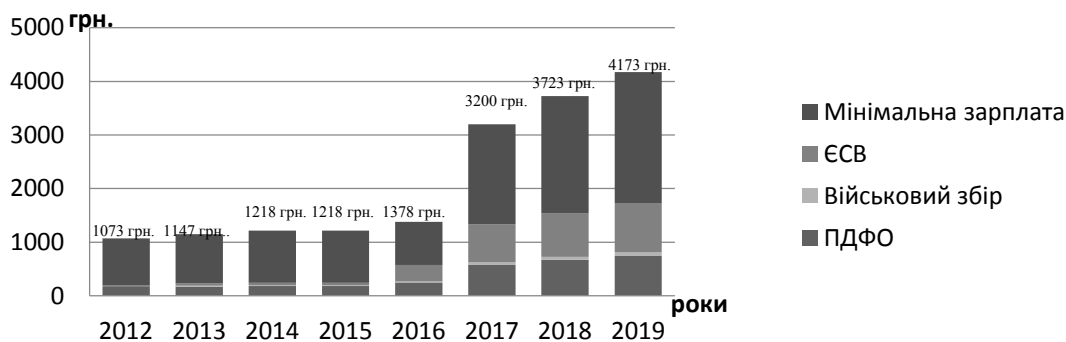
Актуальність теми полягає у тому, що більшість громадян України не знають які податки та скільки їх вираховується роботодавцями із заробітної плати. Але дізнавшись про ці нюанси, дивуються їхнім розмірам. В європейських країнах люди готові сплачувати значно більші податки заради високого рівня життя і це їх зовсім не лякає. Наприклад, громадянин Угорщини в середньому передає державі 52,6% заробітної плати, в Бельгії - 55,6%, також у Німеччині, Швеції, Франції, Італії, Данії, Чехії, Польщі, Словаччині - вище 40% [2]. Якщо хочемо мати медичне страхування, вищу освіту, дозвілля, то маємо платити податки!

Українські вчені мають певні здобутки в дослідженні системи оподаткування: Ю. Б. Іванов, Н. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, З. С. Варналій, Й.Петрович, Л. Б. Рябушка, Д. В. Веремчук та інші.

Мінімальна зарплата у місячному розмірі з 1 січня 2019 року – 4173 гривні [3]

Податки у 2019 році становлять: **18%** - податок на доходи фізичних осіб (ПДФО); **1,5%** - військовий збір; **22%** - єдиний соціальний внесок (ЄСВ).

Ми маємо порівняльну діаграму вмісту податків у мінімальній зарплаті 2012-2019рр.

На графіку можемо побачити, що зі збільшенням заробітної плати підвищуються податки. З 2012 до 2015 рр. ЄСВ становив 3,6%, ПДФО-15% та військовий збір-1,5% (запровадили 2013 р.) З 1 січня 2016 року фізичні особи-підприємці, як і переважна більшість платників єдиного внеску, застосовують ставку ЄСВ у розмірі 22%[1]. Розмір податків залежить, в першу чергу, від ВВП країни та змінюється в залежності від доходів та об'ємів виробництва. Велика різниця мінімальної зарплати між 2012 та 2019 роком, тобто збільшення на 388,9% , показує ці зміни. Розмір мінімальної заробітної плати є важливим показником рівня економічного і соціального розвитку країни. Тому підвищення мінімальної заробітної плати є одночасно можливістю отримати і внутрішньо- і зовнішньополітичні дивіденди. Але її підняття може породжувати зростання темпів інфляції.

Зміни, що відбулись в податковому законодавстві, спрямовані на покращення економічного стану та збільшення грошових надходжень до бюджету України.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI ч. 5 ст. 8
2. <https://prizevarta.news/bez-rubriki-uk/podatki-v-krayinah-yes-i-snd/>
3. Закон № 2629-VIII «Про Державний бюджет України на 2019 рік»

4.Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. База даних «Законодавство України».

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач

Структурно – територіальний аналіз прямого іноземного інвестування в Україну

Чукіна К. Ю.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Основним пріоритетним напрямом економічної політики держави України та більшості країн світу є залучення прямих іноземних інвестицій. ПІІ формують розвиток міжнародного економічного співробітництва і є одним із ефективних способів інтеграції національної економіки у світове господарство. Багаторічна практика доводить те, що неможливо чинити структурну перебудову економіки, скорочувати технологічну відсталість та забезпечувати сталий розвиток конкурентоспроможності на світовому ринку, без інтенсивного залучення іноземного капіталу.

Прямі іноземні інвестиції в умовах дефіциту внутрішніх інвестиційних ресурсів для України відіграють важливу роль щодо подальшого розвитку та стабілізації національної економіки. Завдяки прямим іноземним інвестиціям є можливість збільшувати виробничі потужності та ресурси, модернізувати та оновлювати основні виробничі фонди, створювати нові робочі місця, вводити нові сучасні методи виробництва, маркетингу та управління, поповнювати надходження бюджету шляхом податків, підвищувати рівень трудових ресурсів.

У теперішніх умовах ведення господарства інвестиції виступають найважливішим механізмом для створення умов вибуття із економічної кризи, для досягнення структурних зрушень у виробництві, для введення науковотехнічного прогресу, для підняття показників господарської діяльності на мікро- та макрорівнях.

Нині одним із найважливіших напрямків сталого економічного зростання України є активізація інвестиційної діяльності.

Вагомий внесок у розроблення теоретичних і практичних питань розвитку та регулювання іноземних інвестицій зробили такі відомі зарубіжні економісти, як Е. Берлоу, Є. Бріггем, Х. Грей, Р. Коуз, А. Ругман, П. Семюелсон, П. Фішер, С. Хаймер, У. Шарп та інші. Дослідження різноманітних аспектів сфери прямого іноземного інвестування знайшло відображення у працях провідних українських учених, зокрема О. Барановського, Е. Балацького, В. Гейця, Б. Данилишина, Я. Дропа, І. Івашука, М. Макаренко, К. Маркевича, А. Маценко, Ю. Пахомова, Р. Павличенко, О. Рогача, А. Румянцева, О. Свідрака, А. Філіпенка, Д. Хариневича, М. Чумаченка, Л. Шинкарук, І. Юрчика та ін. Проте подальшого дослідження потребує пошук методів та способів інтенсифікації, відновлення інвестиційних процесів, на вивчення яких і спрямоване дане дослідження.

Актуальність даної теми полягає в тому, що розвиток інвестиційної діяльності в Україні потребує вивчення та вдосконалення. На сьогодні, наша держава не є інвестиційно привабливою, що зумовлено рядом негативних причин. Для прогнозування шляхів активізації інвестиційної діяльності в Україні необхідно насамперед проаналізувати її в історичному аспекті, також провівши певне порівняння з найбільш розвиненими країнами світу з великим досвідом в цій сфері, для запозичення потрібних ідей. Для досягнення даної мети було поставлено наступні завдання:

- Встановити сутність інвестицій та інвестиційної діяльності
- Здійснити аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності в Україні
- Дослідити як впливають на формування сприятливого інвестиційного клімату міжнародні індекси акцій
- Визначити основні шляхи активізації інвестиційної діяльності в Україні.

Об'єктом дослідження є інвестиції та їхня роль у розвитку економіки.

Предметом дослідження являються економічні відносини, пов'язані з інвестиційною діяльністю в Україні.

Методологічною основою даної роботи є загальнонаукові принципи синтезу, аналізу та порівняння. Також до методологічної основи роботи відноситься діалектичний метод пізнання, фундаментальні положення економічної теорії та загальнонаукові методи досліджень, такі як: метод наукової абстракції (при визначенні категорій теми); метод аналізу (при опрацюванні статистичного матеріалу); метод порівняння (при співставленні даних про розвиток інфраструктури); метод узагальнення (при формулюванні висновків), а також графічний та табличний методи.

Отже, інвестиції відіграють одну із базових ролей у розвитку економіки даної країни. Інвестиції впливають на загальний ріст економіки тієї чи іншої країни. Інвестиційним кліматом можна назвати узагальнену характеристику сукупності соціальних, економічних, організаційних, юридичних, політичних, соціокультурних факторів, що в сукупності і формують привабливість і доцільність інвестування в ту чи іншу господарську систему. Створення економічнопозитивного інвестиційного клімату в Україні на даний момент залишається одним із першочергових завдань, реалізація якого впливає на соціально-економічну динаміку, ефективність залучення в світовий поділ праці та можливості модернізації на цій основі національної економіки.

Зрозуміло, що станом на сьогодні створення сприятливого інвестиційного клімату є одним із найважливіших кроків для України. Дослідження інвестиційного клімату країни та шляхів його удосконалення вважається надактуальною темою, оскільки привабливість будь-якої держави для втілення в ній інвестиційної діяльності іноземними і вітчизняними інвесторами залежна напряму від стану інвестиційного клімату.

Було проаналізовано теоретичні праці, систематизовано теоретичні знання, в яких досліджується формування інвестиційного клімату в Україні, визначено фактори, що впливають на формування інвестиційного клімату в Україні:

1. Політичні фактори. Включають в себе рівень корупції, відношення та лояльність державної влади до бізнесових структур, ризику, що пов'язані зі зміною влади.

2. Економічні чинники, що становлять оцінку покупки нерухомості, ціну необхідних ліцензій і патентів, ставки оподаткування, ставки за кредитами, рівень зарплат (вартість робочих ресурсів).

3. Інфраструктурні фактори, що включають в себе зручність місцерозташування конкретного бізнесу, присутність комфортабельної транспортної інфраструктури, доступність потрібної сировини та матеріалів.

4. Соціальні чинники. Під даною категорією розуміємо присутність потрібних робочих ресурсів, наявність споживачів продукції, сприятливе відношення людей до бізнесу, аналіз ризиків потенційних акцій протесту, страйків, криміногенна ситуація в регіоні.

Також за допомогою проаналізованих чинників ми змогли встановити сутність інвестицій та інвестиційної діяльності, здійснили аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності, що є досить важливими факторами для підведення підсумку роботи та характеризування праці в цілому. За цими критеріями ми змогли побачити проблематику інвестиційної діяльності та змогли знайти вирішення цих проблем.

На сьогодні, необхідно створювати такий інвестиційний клімат, щоб він був сприятливий як для вітчизняних інвесторів так і для іноземних. Необхідною умовою для цього є стабільні умови праці та робочі місця, адже для збільшення притоку інвестицій в країні необхідні певні гарантії розвитку того чи іншого бізнесу. Відповідно, єдиним шляхом досягнення даної цілі є проведення ефективних економічних реформ.

Отже, незважаючи на велику кількість проблем у економіці, недоліки та далекоглядність більшості реформ, які проводить сьогоднішня українська влада, Україна залишається привабливою для інвестицій, вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій" № 1390-VIII від 31 травня 2016 р. - Київ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1390-19>
2. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон [Монографія]. / Ю.Г. Козак, Н.В. Притула, О.А. Єрмакова та ін. – К.: Центра учбової літератури, 2016. – 240 с.
3. Офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.in.gov.ua/index.php?get=212>.
4. Эффективность воздействия прямого иностранного инвестирования в экономический рост Украины. Мазур В.И., Бондарь С.М. - Наука и Мир. 2016. Т. 2. № 7 (35). С. 20-21.
5. Economics, management, law: realities and perspectives: Collection of scientific articles. - Les Editions L'Originale, Paris, France, 2016.- 484 p.

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**

Специфіка застосування кількісних інструментів регулювання міжнародної торгівлі

Чучман Ю.Ю. *somova0907@gmail.com*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Кількісні обмеження завжди розглядались як одні з основних нетарифних інструментів для регулювання зовнішньоторговельних потоків, тому вивчення особливостей їх застосування є вкрай актуальним.

Метою дослідження є визначення особливостей регулювання міжнародної торгівлі із використанням кількісних інструментів, а також надання рекомендацій щодо можливих напрямів ефективного регулювання міжнародної торгівлі України.

Як показують проведені дослідження, за період 2015– 2019 рр. Україна переважно має дефіцит зовнішньоторговельного балансу, який варіюється у межах від 527 млн. дол. США до 6342,5 млн. дол. США. Основною причиною даних коливань є збільшення імпортової залежності та зменшення експорту з країнами СНД й іншими країнами світу. Це пов'язано з тим, що можливості України щодо ефективного регулювання міжнародної торгівлі та захисту національних виробників надалі мінімізуються внаслідок наявності прогалин в державній законодавчій базі, нестабільної економічної та політичної ситуації в країні.

Сума експорту за 2015-2018 рр. зменшилась на 10637,2 млн. дол. США, що становить 19,73%. Основну частку в товарній структурі експорту займає продукція рослинного походження, що збільшилась за аналізований період на 5,5%, та недорогочінні метали й вироби з них, частка яких зменшилась на 33,52%.

Загальна сума імпорту зросла на 4821,5 млн. дол. США. В товарній структурі імпорту основними товарними групами є хімічна промисловість, частка якої скоротилась на 3,48%; мінеральні продукти, питома вага яких зменшились на 22,31%; та машини, обладнання й механізми, частка яких зросла на 13,55%. Основними країнами – партнерами України є Європа, у тому числі ЄС, обсяги експорту до яких збільшились на 4%, а обсяги імпорту зросли на 2,41%. У свою чергу для України найбільш вагомою втратою стало зменшення обсягів експорту та імпорту з країнами СНД у зв'язку з військово-політичною ситуацією на Сході країни.

Як показує проведений SWOT-аналіз можливостей України щодо активізації міжнародної торгівлі, сильними сторонами країни є географічне положення України, велика сировинна база, дешева робоча сила та вагомі конкурентні переваги у певних галузях виробництва. Слабкими сторонами є відсутність правового забезпечення в державному регулюванні, недостатня державна підтримка вітчизняних виробників. Можливостями є підтримка дружніх стосунків та використання досвіду іноземних партнерів. Загрозами є різке коливання цінової кон'юнктури та неправомірність кількісних методів регулювання зовнішньої торгівлі.

Пріоритетними напрямками механізму регулювання зовнішньої торгівлі мають стати: створення норм та законів щодо системи оподаткування, певної сітки квотування та порядку надання ліцензій; зміцнення дружніх стосунків та поглиблення торговельно-економічної інтеграції з країнами-партнерами; забезпечення державною підтримкою вітчизняних виробників, а також диверсифікація та покращення якості виробленої продукції у відповідності із стандартами країн-партнерів.

Список використаних джерел:

1. Олефіренко В.В. Нетарифні методи міжнародної торгівлі: сутність і класифікація // Зовнішня торгівля: право та економіка/ В.В. Олефіренко, 2009. - № 5 – 146 с.

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

Особливості міжнародної торгівлі послугами в умовах глобалізації

Шеремет Ю.Д. sheremet.yulya001@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

На сьогодні глобалізація прискорює розвиток продуктивних сил, науково-технічний прогрес, зростання інтенсивності у відносинах між економіками країн. Світова економіка стає єдиною ринковою та виробничою сферою з національним та регіональним секторами, а не сукупністю національних економік, що розвивають взаємне економічне співробітництво.

Ринок послуг багато в чому дає поштовх у світове виробництво, науково-технічний прогрес і всю систему міжнародних відносин, що склалися під впливом сучасних інформаційно-технологічних тенденцій глобалізації. Як результат - міжнародна торгівля послугами розвивається більш швидкими темпами, ніж зовнішня торгівля загалом, під впливом розвитку комп'ютеризації, інформаційних технологій, лібералізації фінансового та страхового ринку тощо, що потребує постійного моніторингу світового ринку послуг [1].

Послуги можуть бути як самостійним об'єктом торгівлі, так і підтримкою товарів, що продаються. Вагомим фактором зростання міжнародної торгівлі послугами та їх диверсифікації є поширення інформаційних технологій та попиту на комп'ютерну продукцію і в цілому на послуги, що не пов'язані з матеріальними носіями тощо. Окрім того, існує надзвичайно широка диверсифікація послуг на міжнародному рівні, які все більше впливають на розвиток майже кожної галузі та сфери національного та міжнародного виробництва.

Завдяки цим факторам відбулось швидке зростання темпів торгівлі послугами на світовому ринку. Зараз на них припадає більше п'ятої частини світових експортно-імпорتنих операцій. Все більша кількість послуг стає ринковим товаром і реєструється на рахунках поточних операцій платіжного балансу країни. Це пов'язано, по-перше, з бурхливим розвитком послуг в економічно розвинених країнах світу. Нині питома вага послуг у ВВП досягає 70% або більше. По-друге, прискорене зростання міжнародної торгівлі послугами відбувається завдяки інтенсифікації інтеграційних та глобалізаційних процесів у світовій економіці. Як показують проведені дослідження, експорт послуг складає приблизно 1,7 трлн. дол. США або понад 20% всієї світової торгівлі. Близько 75% обсягу послуг експортується розвинутими країнами, 24 % – країнами, що розвиваються та країнами з перехідною економікою і 1 % – міжнародними організаціями [2].

Отже, світовий ринок послуг, є вагомим компонентом міжнародних торговельних відносин, оскільки набирає значних обертів останнім часом. Все це викликає не тільки наукові та практичний інтерес до проблем розвитку світового ринку послуг, але забезпечує вирішення питань раціонального використання її переваг країнами світу.

Список використаних джерел:

1. Костина К.В. Система регулювання торгівлі послугами на глобальному рівні / К.В. Костина // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2009. – №1. – С. 41 -47.
2. Статистичні дані про обсяги зовнішньої торгівлі. Офіційний сайт Eurostats / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

Особливості організації рекреаційної діяльності в дитячому таборі «Салют»

Шибасєва О. М.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Статут приватного акціонерного товариства «Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Салют» (далі – ДЗОВ «Салют»), затверджений загальними зборами акціонерів 05 квітня 2016 року визначає спрямованість діяльності через перелік її основних напрямів:

- організація послуг з оздоровлення, відпочинку, розвитку та дозвілля дітей;
- надання українським й іноземним громадянам усього комплексу робіт і послуг, пов'язаних з організацією відпочинку, туризму й дозвілля на території України;
- організація з українськими та іноземними юридичними та фізичними особами розважальних програм, спортивних змагань, та інших заходів на комерційній основі, спрямованих на проведення культурного дозвілля дорослих та дітей;
- продаж путівок українським та іноземним громадянам;
- організація послуг громадського харчування, у тому числі харчування дітей.

Матеріально-технічно база ДЗОВ «Салют» складається з трьох двоповерхових спальних корпусів. Діти розміщуються у кімнатах на 4-5 осіб. Туалетні та душові кімнати для дівчат та хлопчиків розташовуються на кожному поверсі.

Їдальня ДЗОВ «Салют» розташована в окремій споруді, площею 300 кв. метрів на 200 посадкових місць.

Актова зала розташована в окремій споруді, вміщує 350 посадкових місць. Має сцену зі звуковим та анімаційним обладнанням.

Пляж, де діти проводять багато часу, обладнаний великими навісами від сонця і кабінками для перевдягання. Біля входу на пісочний берег знаходиться літній душ.

Незважаючи на те, що табір розташований біля моря, має субтропічний клімат, що характеризується досить високою температурою, його територію прикрашають різні зелені насадження: дерева, декоративні чагарники і літні квіти.

ДЗОВ «Салют» працює 4 зміни, тривалість однієї зміни 19 днів. Я Шибасєва Олександра працюю в ДЗОВ «Салют» протягом останніх 2 років з 2018 року. На посадах: стажер, вожата, вихователь. Як правило вихователь проживає в окремій кімнаті з усіма зручностями, яка знаходиться на одному поверсі із загонем

У відповідності до Статуту ДЗОВ «Салют», основним напрямом його діяльності є: організація послуг з оздоровлення, відпочинку, розвитку та дозвілля дітей. ДЗОВ «Салют» здійснює свою діяльність на підставі визначених нормативними актами реєстраційних а дозвільних документів. ДЗОВ «Салют» працює у 4 зміни, тривалість однієї зміни 19 днів.

Робота вожатого - це спосіб саморозвитку і самопізнання. Вона допомагає розкритися і стати щирою з людьми, придбати навички, вміння, які стануть незамінними в подальшому житті. За час перебування у таборі я навчилася долати труднощі і плідно працювати. Під час роботи я розвинула у собі багато різних якостей. Я не тільки розважала дітей за їх час перебування у таборі, а й на мої плечі лягла відповідальність за життя і здоров'я дітей, за виховання у них гарних якостей, комунікативних навичок, пізнання та розкриття у собі чогось нового. Я навчилася працювати з молодшими школярами, розуміти їх інтереси та звички. Діти у цьому віці дуже емоційні, томі кожний потребує окремої уваги.

Організація діяльності та емоційна сфера дітей дуже гнучка: молодші школярі легко відволікаються, не здатні до тривалого зосередження, збудливі, емоційні. Безумовний авторитет дорослого поступово втрачається, все більше значення для дитини - починають набувати однолітки, зростає роль дитячого співтовариства. Тому я щосили намагалась втримати свій авторитет серед дітей та надавати їм допомогу у складних для них ситуаціях.

Мені дуже сподобалось як діти реагували на мої зауваження, вони прислуховувались до моїх слів та вказівок. Взагалі роль вожатого на даному етапі формування особистості має велику роль. Саме від нас вони чують про хороше та погане, та різницю між ним. Саме ми закладаємо у них хороші та погані якості. Саме ми присоромлюємо у разі поганого вчинку

Список використаних джерел

1. Закон України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 р. № 2402-III (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2402-14>.
2. Законом України «Про позашкільну освіту» від 22 червня 2000 № 1841-III (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1841-14>.
3. Законом України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» від 4 вересня 2008 р. № 375-VI (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/375-17>.
4. Типовим положенням про дитячий оздоровчий заклад, затвердженим Державним комітетом України у справах сім'ї та молоді від 5 лютого 2004 р. № 31. [Електронний ресурс]. –

Науковий керівник: Демко В.С., викладач

Особливості регулювання споживчої поведінки домогосподарств

Щебликіна В.М.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Сучасна макроекономіка – складний організм, який складається із багатьох структур. Роль кожного суб'єкта економічних відносин є дуже важливою на всіх рівнях функціонування економіки. Серед них одну із найважливіших позицій займають домашні господарства.

Домогосподарства постають важливими елементами макроекономіки, адже часто розглядаються з точки зору як власників, так і споживачів ресурсів. Саме на їх потреби орієнтується більша частина виробництва в певній країні, саме їх сукупні доходи є важливим елементом національної економіки країни в цілому. Домогосподарства мають певні обмеження (рівень доходу), які вони намагаються витратити якомога раціональніше.

В умовах сучасного світу домогосподарства являють собою сукупність важливих функцій, що свідчить про те, що дана категорія потребує з кожним роком все більш широкого вивчення. Так, у результаті державної політики ХХ сторіччя значно підвищився платоспроможний попит домашніх господарств, а, отже, зріс й інтелект суспільства. Домогосподарства з часом все більше впливають на структуру виробництва, що є стимулом для виробників підвищувати якість своєї продукції й оновлювати асортимент. Багато домогосподарств є власниками державних цінних паперів і банківських депозитів, а внесок праці у зростання національного доходу просто вражає. Домогосподарства використовують та інвестують свої доходи – як наслідок реалізуються науково-технічний прогрес в сферах, близьких до соціуму.

Метою даного дослідження є визначення впливу споживчої поведінки домогосподарств на економічне становище в країні, рівень розвитку домогосподарств в Україні, визначення основних проблем їх функціонування та пошук шляхів їх вирішення. Відповідно до зазначеної мети були поставлені та розв'язані наступні завдання:

- проаналізовано сутність домогосподарств, структуру їх споживання;
- визначено фактори впливу на споживчу поведінку;
- описано завдання антикризової політики в Україні;
- наведено аналітичні дані стану домогосподарств в Україні;
- виявлено основні проблеми та наведено шляхи їх рішень.

Об'єктом дослідження є вплив споживчої поведінки домогосподарств на стан економіки країни, а предметом – загальне становище домогосподарств як елемента макроекономіки.

Методологічною основою роботи послужили діалектичний метод пізнання, фундаментальні положення економічної теорії та макроекономіки, а також загальнонаукові методи досліджень, такі як: метод наукової абстракції (при визначенні категорій теми), метод аналізу (при опрацюванні статистичного матеріалу), метод узагальнення (при формулюванні висновків), а також графічний та табличний методи.

Структура споживання домогосподарств є важливим показником для розгляду загального економічного стану держави. Так, за результатами роботи можна зробити висновки, що в Україні домогосподарства витрачають більшу частину своїх чистих доходів на товари та послуги поточного вжитку, менша частина грошей йде на товари довгострокового споживання, а також на розваги та відпочинок. Невелика частина доходів домогосподарств спрямовується на заощадження коштів, що зумовлено мотивом обачності. Значна частка від загальних доходів домогосподарств спрямована на сплату державних податків.

Фактори впливу на споживчу поведінку домогосподарств, за результатами нашого дослідження, мають різноманітне походження. Серед них можна визначити найосновніші: по-перше, рівень доходів домогосподарств – більш бідні з них витрачають майже всі свої доходи на харчування, інші ж можуть дозволити собі довгострокові товари та послуги; існує диспропорція серед різних соціальних та вікових груп, які мають різні потреби у своєму споживанні; також значний вплив на споживчу поведінку має склад сім'ї у кожному окремому випадку, особисті потреби.

Структура валового внутрішнього продукту в Україні значною мірою складається із споживчих витрат домогосподарств, які значно скорочуються в умовах державної економічної кризи. Це призводить до погіршення економічної ситуації в країні в цілому, а, відповідно, веде й до зниження рівня добробуту кожного окремого домогосподарства.

Основні завдання антикризової політики держави полягають у розробці актуальної та дієвої правової бази, яка потребує внесення змін до Бюджетного кодексу; механізми фінансової стабілізації повинні діяти більш чітко – нова грошово-кредитна політика держави дозволить домогосподарствам мати вільний доступ до кредитних ресурсів; за рахунок бюджетно-податкового регулювання має зрости ефективність використання бюджетних коштів в Україні; напруження на ринку праці повинно бути зведено до мінімуму, що дозволить в умовах циклічного безробіття знизити його вплив на населення; соціальний захист з боку держави повинен передбачати різного роду трансферти для підвищення рівня життя.

Рівень різноманітних макроекономічних показників потребує втручання з боку держави. Так, товарообіг в Україні за останні 8 років зазнав приросту, але розрив між містом та сільською місцевістю залишається доволі великим, що потребує пошуку шляхів вирішення. Рівень доходу на душу населення, порівняно з 2014 роком, зріс, але це відбувається в низькому темпі, що говорить про низький рівень задоволеності життям, про що свідчать також і статистичні дані опитувань серед населення, наведені у розділі 2. Рівень безробіття в країні за останні 10 років помітно скоротився, але цей показник не можна вважати повністю позитивним, адже значною мірою зріс показник трудової міграції – економічно активне населення виїжджає за межі країни, що призводить до «кадрового голоду», недостатності висококваліфікованих кадрів, відбувається відтік працездатного населення. Рівень інфляції в країні залишається на високому рівні, незважаючи на деякі зміни в позитивний бік.

Політика уряду повинна стати більш ефективною, щоб забезпечити домогосподарства належним рівнем доходу. Так, наприклад, активна участь з боку влади потрібна у галузі управління роздрібним товарооборотом, щоб обсяг реалізації товарів, а також асортимент були спрямовані на населення, а не лише на деякі його верстви.

Рівень бідності в Україні – одна із головних проблем за результатами аналізу рівня життя домогосподарств. Соціальний розвиток ще не достатньою мірою здатен змінити цю ситуацію, але державна політика може знайти шляхи розв'язку цієї проблеми. Можливості держави повинні балансувати із рівнем соціальної політики, що неодмінно в перспективі призведе до збільшення рівня життя в країні.

Головною проблемою і, водночас, перспективою, залишається зовнішня політика держави, яка все більше орієнтується на Захід. Наявні там практики та підходи вже знаходять своє відображення в сучасній Україні, але, виходячи зі статистичних даних, можна зробити висновок, що за наявності деяких успіхів на цій стежі, залишається ще велика кількість проблем, які потребують нагального вирішення.

Список використаних джерел

1. Кізима Т., Шаманська О. Споживча поведінка домогосподарств: сутність, моделі, вектори оптимізації, Світ фінансів, 2012. №1. С. 7-16

2. Городняк І.В. Чинники формування споживчої поведінки домогосподарств, Економічна теорія та історія економічної думки, 2016. №13. С. 13-16
3. Левків Г. Я. Основні елементи моделювання поведінки споживача. URL: <http://www.nbuu.gov.ua>
4. Кузьмук О. М. Особливості інституціоналізації споживацької поведінки в українському суспільстві, Грані, 2015. №3. С. 68-71
5. Шкварчук Л. О. Сучасні тенденції споживчої поведінки населення. Львів, 2014. 124-130 с.

Науковий керівник **Почерніна Н.В., к.е.н., доцент**